

1929 DECEMBER

ERDÉSZETI LAPOK

LXVIII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

12. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1929. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon 237—22.)

Kérelem

a tagdíjak és előfizetési díjak beküldésére.

Tisztelettel felkérjük az Országos Erdészeti Egyesület t. alapító- és rendes tagjait, valamint az Erdészeti Lapok t. előfizetőit is, hogy az Erdészeti Lapok függelékeként megjelent új erdőtörvénytervezetnek minél szélesebb szakkörökben való tárgyalása érdekében szükséges propaganda megszervezése és egyéb felmerült egyesületi rendkívüli kiadások fedezhetése céljából az 1930. évre esedékes tag-, illetőleg előfizetési díjakat, valamint a hátralékos tagdíjakat a jelen számhoz csatolt postatakarékpénztári csekklap felhasználásával (23.602.) mielőbb beküldeni szíveskedjenek.

Tagjaink a lapot tagilletményként kapják, a lapért külön előfizetési díjat nem fizetnek.

Az Erdészeti Lapok előfizetési díja a nemtagoknak egész évre 24 pengő, erdészeti altiszteknek 12 pengő.

Budapest, 1929. évi december hó.

Titkári hivatal.

Hirdetmény

Értesítjük az Országos Erdészeti Egyesület t. tagjait, hogy az általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő-bizottság folyó 1929. évi december hó 6-án Budapesten, az egyesület székházában tartott rendes ülésén „Az erdőkről” szóló új törvénytervezet tárgyalására a folyó 1929. évi december hó 19., 20., 21-ik és folytatólagosan 1930. évi január hó 7., 8., 9. és 10-ik napját tűzte ki.

A bizottsági ülések a jelzett napokon az egyesület székházában, délelőtt fél 9 órától fél 1-ig és délután 4—7 óráig tartatnak.

Felkérjük elsősorban az általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő-bizottság t. tagjait, továbbá mindazokat, akik a tervezetre vonatkozóan írásbeli észrevételeket tettek, avagy még tenni óhajtanak, végül az összes érdeklődő egyesületi t. tagokat, hogy a törvényelőkészítő-bizottságnak a fent megjelölt napokon tartandó ülésein minél nagyobb számban vegyenek részt, hogy a törvénytervezet az összes felmerülhető észrevételek és kívánságok figyelembevételével mellett a köz és a hazai erdőgazdaság jövőjének biztosítása érdekében minél sikeresebben letárgyalható legyen.

Megjegyezzük, hogy a bizottsági üléseken a tárgyalás megkönnyítése érdekében az indítványt tevők módosítójavaslataikat az általuk kifogásolt rész pontos megszövegezésével írásban kell hogy benyújtsák.

Budapest, 1929. évi december hó 7-én.

A titkári hivatal.

Miniszteri jubileum

Mayer János miniszterségének öt éves jubileuma csendes keretek között volt e hó 15-én, amelyen a minisztérium fő- és ügyosztályvezetői jöttek össze a miniszter üdvözlésére. Báró Prónay György államtitkár szép beszédben méltatta Mayer János érdemeit és beszéde végén művészi emléklakettet nyújtott át az ünnepeltnek. Mayer János miniszter meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért, majd rámutatott arra, hogy a magyar mezőgazdaság az általános gazdasági helyzet következtében a lehető legrosszabb viszonyok közé került és ebből a válságos helyzetből való kivezetés teszi igazán nehézé a földművelésügyi miniszter munkáját. Kérte a tisztviselői kart, hogy az ország jobb jövőjéért folytassák működésüket s legyenek nehéz munkájában támogatására.

A mezőgazdaságra vonatkoztatott kijelentést teljes mértékben értelmezhetjük a magyar erdőgazdaságra is, amely szintén igen válságos időket él át.

A miniszter úr jóindulatának számos tanujelét láttuk már az erdőgazdasággal szemben, így az értékesítési, vám-, tarifa- stb. ügyekben sokszor támogatta már az érdekeltség mozgalmát, az Alföld fásítására irányuló akció gyakorlati keresztülvitele az Ő minisztersége alatt nyert lendületet, végül az Ő nevéhez fűződik a régóta sürgetett erdőtörvénytervezet elkészülte, amely — ha az érdekeltség kívánalmai méltánylásra találnak — hivatva lesz nyugodt, biztos alapot teremteni az erdőgazdaság további fejlődéséhez.

Az „aljafa“ szerepe az erdő természetes felújításánál

Írta: Béky Albert, ny. miniszteri tanácsos.

A faállományok alkotó elemei között megkülönböztetjük: a főállományt, a mellékállományt és az esetleges újulatot. Éze-ken kívül sok faállományban van még számottevő mennyiség-ben olyan fás (nem fűféle) növényzet, amely sem a fő- vagy mellékfaállományhoz, sem az újulathoz nem számítható. Ilyenek:

1. Azok a kis faegyedek (és csemeték), amelyek az állomány kevésbé záródott részén és a hézagokban, mint újulat keletkeztek, idővel többé-kevésbé felcseperedtek, de már annyira kivénültek s többnyire egyébként is olyan hézagosan állanak, hogy a meglévő helyébe új állomány nevelésére nem alkalmasak;

2. az állomány kivágott egyedeinek tuskójáról (esetleg gyökeréről) fakadt sarjak;

3. a cserjék — bokrok;

4. a teljesen elnyomott, de élő olyan faegyedek, amelyek magasságbeli fejlettségükkel inkább az 1—3. alattiakhoz, mint a főállományhoz simulnak.

Mindezeknek az összességét nevezem én (megfelelőbb szót nem találva) „*aljafá*“-nak.

Egyenletesen és teljesen záródott faállományban *aljafa* nincsen. Itt a főállományból a mellékállományba kivált s idővel teljesen alul maradt egyedek már elszáradtak; új egyedek pedig a záródottság miatt nem nőhettek.

Nem teljesen záródott vagy utólagosan ilyené vált faállományban a természet rendje szerint megjelenik a vagy ilyen, vagy olyan *aljafa*, amely olyan mértékben keletkezik és fejlő-

dik ki, hogy a fő- és mellékállománnyal együttesen megadja a teljes záródást. Ha ez megvan, több aljafa nem keletkezik s ha idő teltével a fő- és mellékállomány koronáinak fejlődésével az ezek által alkotott záródás erősebbé válik, elsősorban az aljafából szárad ki annyi, amennyi a teljesen felül fölöslegessé vált.

Magától értetődik, hogy ahol a talaj- stb. viszonyok az aljafa keletkezésének nem kedveznek, ott ehelyett fűféle gyomok verődnek fel, ami kedvezőtlen eset.

A fentiek szerint *az aljafa a talaj védelme, jókarbantartása és javítása és a talajnak a fás növények részére való elfoglalása és megtartása céljából a faállományával együttesen érvényesülő hatást fejt ki s így közreműködik a természetes felújulás folyamatainál is.* Hogy mennyiben és hogy ezt miként vehetjük figyelembe a felújítás vezetésénél: erre nézve tapasztalataim alapján a következőket mondhatom:

Az erdő természetes felújításának sikere számos tényezőtől függ, amelyek közül a viszonyok szerint hol egyik, hol másik a nyomatékosabb. A természetes felújulás elengedhetetlen feltételeitől (mint amilyen pl. a magtermés) és a cím szempontjából kevésbé fontos tényezőktől eltekintve, vegyük sorra a *talaj fizikai és vegyi tulajdonságát, a talaj és levegő víztartalmát, a talaj biológiai állapotát s ezekkel kapcsolatosan a világosságot és a szelet.*

A sikeres felújuláshoz a talajnak az a *fizikai állapota* a legkedvezőbb, amelyet *beéredettnek* mondunk. Az ilyen talaj porhanyó, de mégis annyira megülepedett, hogy részei egymáshoz simulva, szervesnek mondható összefüggésben vannak egymással. Felszíne nem tömött, nem cserepes. A hajcsőnek meglévő hálózatán alulról akadálytalanul áramolhat fel a víz, felülről pedig a talajlikacsokon keresztül a levegő és beszivároghat a légköri csapadék. A beéredett talajhoz hozzátartozik több-kevesebb víztartalom és televény is. Száraz talaj beéredett nem lehet, bizonyos mennyiségű televény nélkül pedig nem lehet élet (mikroorganizmus) a talajban, amely élet és életműködés eredménye a beéredés is. A beéredett talajban erélyesen történnek meg azok az élettani és vegyi folyamatok, amelyek a kedvező növénytenyészetet eredményezik. Ezeken az általános fel-

tételeken kívül hozzátartozik a talaj beéredett állapotához a talajnak olyan *vegyi tulajdonsága*, savanyúságának az a foka, amely a felújulásra váró fafaj szempontjából legkedvezőbb. A fafajon kívül közrejátszanak itt a talajbaktériumok is, amelyek közül a fatenyészetre, itt elsősorban a csiranövény fejlődésére kedvezően hatók, a talajsavanyúsággal szemben érzékenyek.

Az előadottak szerint beéredett talajt hegységi erdeinkben a faállományok alatt megtelepedő gyöngéd erdei gyomok, mint a madársóska, szagosmüge, luzula stb. is jelzik, úgy hogy ezek ujjmutatásával és a talajra való egyszerű ránézéssel meg lehet állapítani, hogy ez a felújulásra kedvező-e, vagy nem. Ahol a gyöngéd erdei gyomokat már fű váltja fel, ott a talaj már túlment a beéredésnek azon a fokán, amely az erdőfelújulásra legkedvezőbb.

A felújulás első mozzanata az, hogy a földre hullott mag csirázásnak indul. A csira aztán igyekszik a talajba behatolni s az itt kifejlődő gyökérkével az addig a mag tartalékanyagából történt táplálkozást a talajból folytatni. Már mindjárt ahhoz, hogy a mag héja meglágyuljon s a mag maga megduzzadjon és kicsirázzék, elsősorban melegre, aztán *nedvességre* van szükség. De kell ez a nedvesség — a víz — a továbbfejlődés minden percében, mert hiszen a víz, mint a növény táplálóanyagait adó és szállító szer és mint növényi testanyag (a zsenge csemetében 80 százalék is!), a legfontosabb növényi táplálék. Minthogy pedig a csiranövény és a zsenge csemete csakis a talajt takaró televényben és a talaj legfelső, televényes rétegében él: a mag csirázása és a csiranövény megmaradása csak akkor remélhető, ha ezen a helyen megvan a kellő víztartalom. A talaj legfelső rétegének, az afelett levő televénynek és alomnak víztartalma a víz könnyű párolgása folytán szoros összefüggésben van a talaj feletti levegőréteg víztartalmával s így, hogy a talaj lehetőleg ne fogyatkozzék meg, a felette levő levegőnek sem szabad száraznak lennie.

Nem is volna száraz ez a levegő, amíg a talajból párát kaphat, ha *légáramlás*, *szél* nem volna. Megszoktuk, hogy a szelet az erdőben csak döntő és törő hatásában tekintsük tényezőnek.

holott ennek az erdő tenyészetére, különösen pedig a természetes felújulásra gyakorolt hatása sokkal általánosabb és állandóbb, bár nem olyan szembeszökő. Tudjuk, hogy a talaj és az ennek felszínén levő nedvesség elpárolgása a nap (és közvetve a föld) melegének hatására történik s annál erőteljesebb az, minél szárazabb levegő minél gyorsabban váltakozik a párolgó felület fölött. Így tehát különösen a száraz szél az, ami a nedvességet elpárologtatja, magával ragadja, szárít.

Már most, ha a felújulás alatt álló terület talaja felett szél fúj, ez az ottani párás levegőt tolvaviszi, amelynek helyébe kerülő kevésbé párás levegő a talajt és kiváltképen annak legfelső rétegét és takaróját kiszárítja. Ez magában elég arra, hogy a lehullott mag ne csirázhasson ki, vagy ha már kicsirázott, a zsenge csiranövény tönkremenjen. Éppen tavasszal, a magvak csirázása idején szokott nálunk fújni a száraz, ú. n. bőjti szél és sok esetben már ez útját állja a fentiek folytán a felújulás sikerének. De tegyük fel, hogy tavasszal a csirázás és a csiranövénynek gyökérverése sikerült. Ez a gyökér, eleinte csak az alom alatti televényben vagy a talaj legfelső rétegében terül el, mert itt kitűnő táplálkozási feltételei vannak. Ha aztán a nyári hőség és szárazság ezt a helyet is kiszárítja, a felújulás ugyancsak tönkremegy. Bátran elmondhatjuk, hogy — különösen szárazságra hajló éghajlat alatt — a legtöbb esetben ez a kiszáradás az oka a felújulás elmaradásának. Nemcsak az első, de az utána következő évben is kiszáradhat így az újulat. (Az Alföldön még 4—5 éves tölgytelepülések is kiszáradnak!)

A talajtakaró és a talaj felső rétegének kiszáradása után annak alsóbb rétege is következik. Az így kiszáradt talaj aztán elveszíti kedvező fizikai állapotát is, megkeményedik, tevékenysége megcsappan s ezzel megszűnik a természetes felújulás másik fontos alapfeltétele: a beéredett, jó talaj is.

Ha a szárazság ilyen nagy ellensége a természetes felújulásnak, olyannak kell tekintenünk az azt leginkább előidéző szelet is s minden úton-módon arra kell törekednünk, hogy a széljárást a felújulás alatt álló területről kiküszöböljük. Ne tévesszük soha szem-elől, hogy a levegő csöndessége, nyugalma egyik fontos biztosítéka az újulat megtelepedésének és elmaradásának.

A növényélet egyik alapja a napfény lévén, a természetes felújuláshoz *világosság* is szükséges. A mag csiraeresztése megfelelő melegség és nedvesség mellett sötétben is megtörténik, a csiranövény azonban már világosságot kíván. Itt különbséget kell tennünk a világosság és a közvetlen napfény között, mert az egyes fajok zsenge csemetéi nem annyira a világosság, mint a közvetlen napfényvel szemben való viselkedésükkel különböznek egymástól. Az árnyékot (minél melegebb az éghajlat, annál többet) zsenge csemetekorban még a legfényigényesebb fajok is eltűrik, még az egyenes naptűzés ezek zsenge csemetéit is leperzselheti. A zsenge újulatot tehát határozottan féltetni kell a közvetlen napfénytől, míg az árnyék arra, ha káros is, de lassúbb hatású s így figyelemmel idejében segíthetünk rajta.

Nem magyarázom, csak megemlítem, hogy a világosság kisebb vagy nagyobb mértékével a melegségnek ugyanolyan mértéke is jár. Ezért is, de absolute is a csemeték által kívánt világosság és eltűrhető napfény az éghajlat és kitettség szerint is változik. Nemcsak azért nem jó néhol a több árnyék, mert kevés a világosság, hanem azért is, mert a kellőnél kevesebb a melegség.

Manapság már közönségesen tudott dolog, hogy a talaj tevékenysége és a növények táplálkozása szoros kapcsolatban van a talajban élő mikroorganizmus, az *edafón* életével. Talaj, edafón és növény együtt élnek. Edafón nélkül a talaj holt talaj (régebben éretlennek mondtuk); holt talajban pedig magasabb rendű növényzet nem tenyészik. A jó edafóntenyészetnek a feltételei megegyeznek a jó növénytenyészet feltételeivel: televényes, porhanyó, meleg talaj, amelyben van elég nedvesség és levegő és lehetően teljes nyugalom. Amit előzően a természetes felújulásra, mint károsat elősoroltunk, az vonatkozik a talajéletre is. Sőt, ha tővéről-hegyire tekintjük a dolgot, a valóság az, hogy a növénytenyészetre káros hatásra többnyire előbb az edafón reagál s azután csak a növény maga. A növénynél is nagy különbség van a zsenge csiranövény, a csemete és a már felnőtt fa között. A csiranövénynek nemcsak nagy védelemre (pólyára), de a táplálkozásnál is még segítségre (szoptatásra) van szüksége. Ezért olyan fontos az, hogy a felújulás alkalmá-

val a talaj is és egyéb körülmények is olyanok legyenek, amilyenek mellett a csiranövény táplálkozását segítő edafón kedvezően tenyészhet.

Lássuk ezekután az emberi beavatkozással történő *természetes felújulás menetét*.

A felújítás vezetésénél arra törekszünk, hogy megteremtjük a felújulásra legkedvezőbb feltételeket: hogy ha a talaj éretlen, az *beérjen*; hogy a talajban a záródásbontás után is meg legyen a szükséges *nedvesség*, üdeség; hogy közvetlenül a talaj felett állandóan párák és csendes levegőrteg legyen, tehát *ne járja azt a szél*; hogy a talajhoz jusson valamelyes *világosság*, de ne közvetlen napfény.

Felújítás alá kerülő hegyvidéki faállományainkból (mert itt csakis ilyenekről van szó) vagy már előzően a gyéritések alkalmával kiszedték az aljafát, vagy tönkrement az a termelések idején, vagy általában azzal kezdik a felújulás előkészítését, hogy az esetleg meglevő aljafát kivágják s eltávolítják. Magas hegységben s alantabb is északi (hideg) kitettség mellett helyénvaló lehet az, mert ott bőven van nedvesség, a kellő melegség azonban hiányzik és többnyire kevés a talajban a levegő is s maga a talaj savanyú; melegebb, kivált szárazságra hajló éghajlat alatt azonban az aljafa eltávolításával és a főállományba való belevágással jobbra már világosságot és közvetlen napfényt is többet juttatnak a kellőnél a talajhoz, a szabadabb légjárásnak, a szélnek azonban mindig utat nyitunk. Ez a széljárás aztán a körülmények szerint kisebb-nagyobb mértékben, de mindenesetre megrontóan hat azokra a feltételekre, amelyek a kedvező, sikeres felújuláshoz elengedhetetlenek; szárazabb lesz a levegő, kiszárad a talajtakaró és a talaj és vége van az állomány alján a nyugalomnak.

Ezt a helyzetet súlyosbítja vagy enyhíti az, hogy a főállományból milyen sorrendben vágjuk ki a fákat: a vékonyakon kezdjük-e és a legvastagabbakon végezzük vagy megfordítva? Ha a vékonyakon kezdve a vastagabb s így terebélyesebb és sűrűbb koronájú fákat hagyjuk meg, ezek koronája az esőt annyira felfogja, hogy esőárnyékuk területén csak néha jut csapadék a talajhoz. A záródásnak ugyanolyan mértékű megbontásához vagy másként ugyanolyan mennyiségű világosság be-

engedéséhez a vékonyabb és így kisebb koronájú fákból többet kell kiszednünk, mint a vastagokból, amivel az állomány jobban lévén megbontva, a szél bejutásának is több alkalma nyílik. A nagy fák környezetében részint a fentírt csapadéklevonás, részint a sűrűbb és nagyobb árnyék miatt vagy egyáltalában nem telepszik meg újulat, vagy ha megtelepedett is, ez az életfeltételektől való erősebb megvonás, a nagyobb nyomás miatt csenevész marad, nem tud erőre kapni.

Ezzel kapcsolatban legyen szabad kitérnem olyan körülményre, amely eddig tudtommal nem részesült figyelemben. A természetes felújítás meneténél újabban általában a *lassúbb ütemet* (tempót) tartják helyesebbnek úgyannyira, hogy ez a lassúbb ütemre s ennek folyományaként a felújítás tartamának megnyújtására való törekvés egyenesen cél. Szerény véleményem szerint ennek általánosítása nem helyes, mert a hosszabb ideig tartó nyomás az újulat megerősödésére kedvezőtlenül hat s ha az emiatt fejlődésében visszamaradt csemeték később erőre is kapnak, az elvesztett életenergiát már aligha tudják visszanyerni. Általános természeti jelenség, hogy a zsenge korában sanyargatott élő lény nehezen tudja szerveinek jó fejlődését később behozni. Nem gondolom, hogy ez alól a facsemete kivétel volna. Más lapra tartozik az, ha valamely élő lény a zsengekori sanyargatás mellett is megélve, élete folyásán szívósnak bizonyul. Ez rendkívüli életrevalóság, életenergia jele, amire csak az lehet a válasz, hogy milyen lett volna, ha zsenge korában nem sanyargatják. Fatenyésztés és főként természetnél egyébként sem a szívósság a cél, hanem a minél gyorsabban, minél nagyobbra való fejlesztés, aminek egyik alapfeltétele a zsenge korban is kedvező életfeltételek.

Én azt hiszem, hogy *helyesebben cselekszünk, ha a felújítás tartamát akarattal nem igyekszünk meghosszabbítani*. Legyen az csak akkor hosszúra nyújtott, ha gyorsabban nem megy; az erdőgazdaság javát azonban azon az állásponton szolgáljuk jobban, ha — ahol megy — iparkodunk a faállomány kihasználását és felújítását minél rövidebb idő alatt lebonyolítani.

A felújítás tartamának megnyújtását némelyek nem annyira az újulat megtelepedése, mint annak felszabadítása érde-

kében látják szükségesnek, azt mondván, hogy nem vigyázatos felszabadítás mellett a már meglevő fiatalos kipusztul. Az újulat felszabadításának idejét általában annak nagysága szerint szokták megállapítani. Én azt gondolom, hogy ez magában bizonytalan és nem egészen megnyugtató alap. Itt is (mint az Alföldön tesszük) a gyökérre is oda kell fordítanunk a figyelmet *s meg kell állapítanunk, hogy a gyökér mennyire hatolt bele az ásványi talajba.* A tapasztalat majd meg fogja mutatni, hogy aztán — mindenkor a helyi viszonyok szerint — milyen mértékkel mérjük. Azt hiszem, nem csalódom, ha az idő előtt felszabadított újulat kipusztulásának okát az amiatt való kiszáradásban látom, hogy az újulat még csak a talaj legfelső televényes, könnyen kiszáradó rétegében vert gyökeret és nem hatolt be elég mélyen annak ásványi rétegébe.

Előbb is szó volt itt róla, de különben is emlegetett dolog, hogy a közvetlen napfénytől kell féltetni a felszabadítandó fiatalost, — lassanként kell ahhoz hozzászoktatni. A napvilághoz könnyű hozzászoktatni a növényt, ha elég nedvességet kap a talajból és a levegő is párás, a nehézséget a száraz talaj és levegő okozza. Ha meg tudjuk azt tenni, hogy *az újulatnak üde talaja és párás levegője legyen, akkor ne félünk úgy a felszabadítás veszedelmétől.*

Előbb azt mondtuk, hogy ha a felújítást az állomány vékonyabb egyedeinek kiszedésével kezdjük s utoljára a legvastagabbakat hagyjuk (nem szoktunk ugyan egészen így tenni, de így szembezőköbb a példa), akkor a felújulásra kedvezőtlen helyzetet teremtünk. Fordítsuk most meg a dolgot és vágjuk ki először a legvastagabb, legerősebb koronájú fákat. Egy-egy ilyen fának az eltávolításával az ütött résen már annyi világosság áramlik be az állomány belsejébe, hogy annak környékén többnyire nem is kell többet vágnunk. Az ütött rés (lyuk) talaját a környező fák oldalról beárnyalják, úgy hogy oda egyenesen nem tűz be a nap; a lyuk felett szabadon kéklük az ég s így az eső és más csapadék is fennakadás nélkül bejuthat oda, minek révén a talaj megkapván a neki járó nedvességet, üde maradhat. Egy fának a helyén többnyire nem verődik föl még annyi gyom, hogy a felújulásnak számottevő akadálya lenne. A talaj — ha még be nem érett — a vázolt körülmények között

a felújulás részére rövidesen beérhet. Szóval ezeknek az egyes fáknek a helyén a felújulás részére olyan helyzet látszik, mint amilyent — eszményiként — az őserdőben egy-egy kivénült fa ledöntésével maga a természet állít elő.

Ez azonban csak első tekintetre látszik ilyennek, mert a mi állományaink nem őserdőjellegűek, amelyben elegendően fordulnak elő mindenféle korú s így mindenféle magasságú fák; az állományoknak nincsen üres alja, hanem változatosan hol a földön, hol a földig, hol középen vagy fent, de mindenütt van ág, gally, levél, korona. Nincs útja a szélnek, de még az egyirányban haladó gyöngye légáramlásnak sem!

A mi faállományaink ezzel ellentétben általában közel egykorú fák-ból állanak, amelyeknek fent van a koronája, mint a boltozat s ez alatt a fatörzsek közt nagy üresség tátong. Ha az erdő szélén nincs földig érő szegély, akkor a szél felül teljesen zárt állomány belsejébe is behatol oldalról, teljesen szabad erdőszéle esetén pedig azon valósággal átfúj. Ha az állomány boltozatán egy-egy nagykoronájú fa kivételével lyukat ütünk, ez a lyuk az állományban annál inkább légaknaként működik, minél szabadabban áramolhat be az állományba kívülről a szél és minél szabadabb az állománynak a boltozat alatti része.

Ha az újulat nyomában az állomány ritkításában tovább haladunk s mindig inkább a terebélyes koronájú, mint a nem ilyen fákat szedjük ki (az anyafákat hivatásuk betöltéséig meghagyva), akkor ugyan a csapadék a gyéresebb koronákon át inkább hozzájárulhat mindenütt a talajhoz, ami által kedvezőbb lesz a helyzet, mintha a vastag és sűrű koronájú fák maradásának meg, de se így, se úgy nem lesz olyan, mint az őserdőben, mint az eszményi állapotban, mert az állomány alja szabadabb annál, minthogy ott erősebb légáramlás nélkül állandóan üde talaj, párás levegő, csendesség és nyugalom lehetne.

Faállományainknak ezt az őserdővel szemben meglevő hiányát pótolja az aljafa. Figyeljük csak meg jól. Ahol a főállomány hézagossága miatt az aljafa állandéka valamennyire összefüggő, ott ugyanazokat a jelenségeket látjuk, mint valamely rendes faállománynál. Az aljafa saját jellegeiben is és a talajra való hatásában is egészen olyan, mint valami miniatűr faállomány. Ahol megtelepedhet, ott igyekszik a helyet teljesen a

maga részére lefoglalni és zárt állományt alkotni. A talajt anynyira beborítja, hogy alatta éppen úgy nem nő fűféle növény, alatta éppen olyan tiszta alomtakaró van, mint a jól záródott faállomány alatt.

Miként már legelől is meg van mondva, az aljafa a faállománnyal együttesen alkotja az adott viszonyok szerint lehető teljes sűrűséget; jobban mondva a faállomány hiányos sűrűségét iparkodik kiegészíteni s ezzel a talaj teljes lefoglalását és teljes védelmét biztosítani. A természetes felújítás folyamánál is ez a kiegészítő szerep az aljafáé. *Az aljafa kezünkben az az eszköz, amellyel a felújulásra károsan ható természeti tényezőket ellen-súlyozhatjuk, sőt kiküszöbölhetjük akkor, amikor a jóállománg megbontásával és folytatólagos kihasználásával a talajt és a fel-újulást megfosztjuk természetadta védelmétől.*

A természetes felújulásra az volna a legkedvezőbb helyzet, ha a faállomány földig érő erdőszegéllyel körül volna övezve s az állomány alját aljafa tölténé ki. Ezzel az eszközzel a felújulásra ható tényezőket olyanforma finoman irányíthatjuk, mint a műszert a mikrométeresavarral, csak arra kell ügyelnünk, hogy az aljafának a felújulásra gyakorolt hatása annak a talajhoz való közelsége miatt hasonlatos a csemetekerti árnyalóknak jól ismert hatásához. Ha t. i. az árnyaló a kellőnél alacsonyabban van vagy sűrűbb, akkor alatta elsavanyodik (és mohás is lesz) a talaj, megpenészedik a mag és csemete. Magas hegységben a felújítás megkezdése előtt többnyire az a helyzet, hogy a talaj a kelleténél savanyúbb s az első cél annak beérlelése. A felújítás folyamán aztán be is érik a talaj s ha tovább ritkítjuk, fel is újul az erdő, ahol pedig fel nem újult, ott elgyomosodik, majd elfüvesedik, amivel a felújulásra való fogékonyságát el is veszítette. Úgy van tehát, hogy *a talajnak a felújulásra való fogékonysága nem állandó, hanem csak átmeneti, ideiglenes tulajdonság* s minthogy magtermés nincs minden évben, s ugyanazzal a faállománnyal nem is foglalkozhatnak mindég, nagyon fontos az, hogy ez a fogékonyság minél hosszabb ideig megmaradjon. Ezt elérhetjük az aljafával, amely ha azt is előidézheti, hogy a talaj elsavanyodjék (hogy visszajusson a beéredés előtti állapotba), még inkább képes a meglévő, kedvező állapot fenntartására. A faállomány megnyitásával az aljafa több világossághoz s csapadék-

hoz jutva, erős fejlődésnek indul és iparkodik a faállomány megfogyatkozott árnyalását pótolni. Ha elegendő az aljafa, ezt teljes mértékben meg is teszi s annyiban még jobban is, hogy a csapadékot teljesen hozzáengedi a talajhoz.

Rövidre fogva ilyenformán beszélhetünk: Ha több levegő és több melegség kell a talajnak s ezt a főállomány ritkításával célszerűen nem érhetjük el (t. i. ha többet kellene e célra a kellőnél kivágni), akkor ritkítjuk az aljafát is. Ha a talaj nedvességének, üdeségének és a felette levő légréteg párasságának fenntartására kell törekednünk, akkor lehetően kíméljük az aljafát és csak a főállományból vágjunk. Több világosság bárhonnan való vágással is jut a talajhoz, az aljafa ritkításával azonban ezt csak akkor nyújtjuk, ha a talaj annak sűrűsége vagy alacsonysága miatt nincs a kellő állapotban. Ne tévesszük soha szem elől, hogy a főállománynak előbb-utóbb mind le kell lábáról kerülnie, míg az aljafa (hacsak részben is) a fiatalos tisztításának idejéig is megmaradhat és — ami fő — jótékony hatását akkor is kifejtheti, amikor a főállomány fáját már nagyrészt vagy teljesen eltávolítottuk.

Az előadottak tudásával a természetes felújításba való beavatkozást az éghajlat, magassági fekvés és égtáj felé való kitettség szerint úgy intézzük, hogy ahol a talaj nedvességét és a felette levő levegőréteg párasságát nem kell féltенünk (pl. magas hegy-ségben), ott az aljafa eltávolításával kezdjük a felújítást. Ahol a felújulást a szárazságtól kell féltенünk, ott a legerősebb koronájú fák kivágásával indulunk, a leggyengébb koronájúakon végezzük, az aljafát pedig igyekszünk részben még a főállomány teljes kihasználása utáni időre is addig fenntartani, míg az újulat teljesen birtokába nem vette a talajt és végérvényesen meg nem gyökeresedett. A két szélsőség közé eső viszonyok között az adott helyzethez alkalmazkodunk.

Ilyen fontos szerepe és alkalmazhatósága lévén az aljafának, igyekezzünk azt már a gyéritések során megtartani, különösen pedig a főhasználati faanyag kitermelésénél a favágók fejszéje előtt megmenteni. A ledöntött fa feldolgozásánál az aljafa a favágónak útjában áll s ezért a munkáját azzal szokta kezdeni, hogy az aljafát maga körül lekaszabolja. Ez a sorsa szokott lenni kü-

lönben nem egy már felcseperedett újulatnak is, amiről azt gondolják, hogy a ledöntött fa tette tönkre.

Az aljafának és magának az erdő javának érdekében meg kell változnia annak a „szép erdőről“ sok helyt még alkotott képnek, hogy az állomány aljának tisztának kell lennie, hogy az holmi bokornak, cserjének s effélének nem szabad elcsúfítania. Nem is tesz ilyesmit a természet sem, de ha a főállományt az ember vagy elemi csapás annyira megritkította, hogy az aljafa oda telepedett, akkor az oda is való s az ember helytelenül cselekszik, ha eltávolítja.

Tanulságok

Irta: Mayer Zoltán.

Némi felületességgel destrukciónak mondhatnám a gyakorlati kartársak részéről oly szívesen hangoztatott megállapítást, hogy az iskola padjaiból hozott szaktudás csak nyüg a praksziban, mert ott bizony egészen mások a követelmények.

Hogy ez az „igazság“ nem több kényelmes általánosításnál, talán felesleges bizonyítanom, de nem merem tagadni azt sem, hogy bizonyos ellentmondások az elmélet és gyakorlat között a tanulmányutat járó élelkszemű fiatalság előtt sem maradnak rejtve. És ha ilyenkor nem adunk komoly és őszinte magyarázatot, a konklúzió hamar készen van: minél kevesebb erőpazarlással túlesni a főiskola által megkívánt formalitásokon, az igazán hasznosítható tanulás csak odakint kezdődik...

Nem hinném, hogy találnék kartársaim között olyan bátor embert, aki ezt az elintézést helyeselné, még akkor is, ha az iskola és gyakorlati szolgálat követelményei között még olyan áthidalhatatlannak látszó szakadékot tapasztalt volna, talán éppen a saját praksziséban is.

A magyar erdészet jövőjét aggódo figyelemmel kísérő külső kartársak részéről többbízben volt beható kritika tárgya szakoktatásunknak mai egésze és súlyelosztása, alapos okfejtésű válaszok is hangzottak el főiskolai helyről, kár volna tehát a vitát előlről kezdeni, én sem akarom.

A főiskolának számolnia kell a speciális magyar követelményekkel, — ezek főleg műszaki természetűek —, nem hagyhatja figyelmen kívül a természettudományi kutatás legújabb eredményeit és a külföldön sikerrel alkalmazott gazdasági eljárásokat sem s mindez mégis kevés ahhoz, hogy a magánszolgálatba lépő fiatal erdőmérnök ne legyen kénytelen csodálkozni, nagyon csodálkozni...

Harmadéve járom Csonka-Magyarország erdőgazdaságait és így saját tapasztalataimra támaszkodva állíthatom, hogy a legnagyobb ellentét tanítás és alkalmazás között az erdőművelés terén található.

Természetes felújítás, záródásbontó gyérités és intenzív erdőápolás: ez az a három jelszó, amellyel ma a főiskoláról útnak indul a fiatal erdészgeneráció. És aztán odakint — kevés kivétellel — készségesen és lelkiismereti furdalás nélkül eldob magától minden „hiú elméletet” — az első lekicsinylő kézlegyintésre.

Hogy a tarvágás-mentalitásban nevelkedett kartársak részéről (magamat is közéjük kell számítanom) hűvös tartózkodással, sőt erős ellenszenvvel találkozik az erdőművelés megváltozott hitvallása, — ugyan ki ütközne meg rajta? Hiszen hazánkban sokszor még ma is 10.000 hold erdőt kell egy embernek kezelnie, mellette műszaki feladatokat megoldani, vadgazdasági igényeket kielégíteni, ilyen körülmények között aztán hogyan is találhatna a gondnok időt és módot a fokozottabb figyelmet és állandó személyes felügyeletet kívánó új gazdasági eljárásokkal való próbálkozásra.

Szándékosan használom a próbálkozás szót, mert egy-két erdőgazdaságunktól eltekintve, céltudatos tevékenységet még sehol sem találunk. Az üzemtervi előírásokban szereplő „fokozatos felújítógátás”-ból a közelmúltban láttam néhány elretentő példát.

És itt igazat kell adnom Onczay Lászlónak, hogy a természetes felújítás máról-holnapra való bevezetésének elrendelése nem hozhatta meg a várt eredményt, mert annak kifogástalan feltárás, kellően előkészített állományok és személyzet az előfeltételei. Amikből pedig igen kevés van minálunk.

Ezért volt kétszeresen értékes számunkra, hogy ez évben

mégis láthattak hallgatóink olyan erdőgazdaságot, amely tisztán természetesen felújítással dolgozik, mégpedig olyan eredménnyel, hogy jelenlegi jövedelme ötszöröse a multban elértnek.

Távol áll tőlem, hogy naiv csodálkozással egyedül a természetes felújítás javára akarjak elkönyvelni mindent, ami bennünket Károlyi László gróf füzérradványi uradalmában gyönyörködtetett. Mert hiszen egy aktív erdőgazdasági mérleg összetevői: a nagykoncepciójú, biztoskezű szervezés, szorgalmas, lelkes munkatársak, racionális munkamegosztás és olcsó forgalmi eszközök. De ezek egyúttal a természetes felújítás sine qua non-ja is...

A főiskolán az erdőműveléstan professzora is azt tanítja, hogy az erdő nem önmagáért van és az erdőművelési eljárások közül mindig az a legjobb, amely a talaj termőerejének épségbentartása, sőt növelése mellett a lehető legkisebb költséggel a legtöbb, legértékesebb faanyagot fogja nevelni és a birtokosnak tartamosan maximális jövedelmet tud biztosítani. S hogy hiába a magas műfaszázalék, ha nem értékesíthető, vagy a legszébb újulat, ha az egész kitermelés jövedelmét rá kellett áldozni.

Az iskola nem adhat többet, mint tudományosan megalapozott felkészültséget olyan problémákhoz, amelyek mindig különbözni fognak valamiben a könyvekben található példaktól és megoldásukhoz a tudáson kívül még egy igen jelentős tényezőt kívánnak: egyéni rátermettséget.

És szerény nézetem szerint elsősorban ez a közelebről nem is definiálható fogalom az elmélet és gyakorlat közötti látzólagos vagy valóban meglevő antagonizmus forrása. A magyar erdőgazda életében talán még inkább mint másutt. Mert ha a fentebb említett adminisztrációs túlterheléshez hozzáveszünk egyéb gyakran előforduló gátló körülményeket: mint pl. a birtokos különleges kívánságai, tőkehiány stb., — meg van a magyarázata a tarvágáshoz, vállalati termeléshez való ragaszkodásnak.

Saját fogatkozásait senki sem ismeri be szívesen, viszont új megismerésekhez, eredményekhez csak fáradtságos munka, a kényelmes megszokottságból való kimozdulás árán lehet el-

jutni és így bizony kívülről jövő ösztönzés híjján, egyedül a szakszereteten múlik a próbálkozások megindulása és sorsa.

Igen értékes eredményként könyvelem el ezidei tanulmányutunkról azt a bizonyosságot, hogy van még ilyen száz százalékos szakszeretetet, sőt ott is, ahonnan nem egyszer hangzott el a rezignált kijelentés, hogy: „ezért a fizetésért nem lehet elég keveset dolgozni...”.

Csak nemrégiben hallottam egyik kollégánkat élénken tiltakozni egy hivatalos helyről nyert, erdőművelési szempontból nagyon indokolt, de neki szokatlan rendelkezés ellen: „Előbb mutasson példát az állam a községi erdőkben, azután parancsolgasson...”.

Kár, hogy nem járta be velünk két év előtt Szeged város erdejét, hogy nem látta Radó Gábor és Lippóczy Béla gondnokságait, mert így sohasem fogja megérteni, hogy az állami erdőkezelés fogyatékoságának oka nem az egyéni szak tudás hiánya, hanem azoknak a tényeknek az összessége, amelyet Bíró Zoltán oly döbbenetes számszerűségben tárt elénk „Erdészeti adminisztrációnk” című cikkében.

Magánerdőgazdaságaink nagyobb mozgékonyaságuknál fogva a nagyobb küzdőképesség helyzeti energiáját jelentik ma is és én hiszem, hogy ha ez az energia teremtőaktivitásba lendül, nincs okunk félni a holnaptól. Hiszem, mert láttam!

A sokszor gazdátcsereélt Szilvásvárad ma Pallavicini Károly Alfonz örgróf kezében oly birtokosé, akinek a személye garancia, egy belterjes üzemre való törekvésben. A három gondnokság összterülete közel 9000 k. hold, terepviszonyai talán a legnehezebbek az egész csonka országban. A fejlődés alapvonala mégis adva van a Máv. által épített és tőle átvett iparvasútban.

Igaz, hogy ez a berendezés az erdőgazdaság legszomorúbb idejére emlékeztet: az 1918. évi kényszertermelésre, amelynek következményeként ma kb. 700 k. holdon erősen elgyomosodott, gyér állományok és kopár lejtők okoznak súlyos gondokat a kezelőtisztnak; eltekintve attól, hogy anyagiakban is horribilis veszteséget jelentett az értéktelen papírpénzzel kifizetett 70.000 m³ java bükkfatömeg.

Egy másik tehertétel a tótfalui déli fekvésű hegyoldal, kb. 400 hold, mely intő példa a tarvágás híveinek. A mult század elején itt termelték ki tarvágással a háromi vasművek tűzifa-

szükségletét s az egykor gyönyörű növésű tölgyes helyén, ma alig 0.5 záródásban 5 méter átlagos magasságú 80—100 éves girbe-görbe sarjak kínlódnak a teljesen alomnélküli, omladékos, meredek lejtőkön. A gondnok elfordítja a fejét: „Soha sem lesz már erdő belőle...”.

A helyzet itt, a birtokosnak az erdővel szemben tanúsított áldozatkész szeretete mellett, bizony nem nagyon biztató. Mert van ugyan orvosság az ilyen bajra is, csak hogy annak valóban patika-ára van!

A füzérradványi uradalom kemencepataki erdőgondnokságában is láttunk hasonló kopár, kavicsos foltot 4—4 k. holdnyi terjedelemben, jobban mondva padkás fenyőültetést mind a két helyen, az egyikken a folyó év tavaszán elültetett csemetéket, a másikon már 3 éves hibátlan feketefenyőállományt. Egy k. hold erdősítési költsége 257 P volt!

Ilyen áldozatokat természetesen csak erősen aktív mérleggel dolgozó, biztosmenetű erdőgazdaság hozhat.

És itt szeretnék egészen részletesen beszámolni annak a rövid két napnak a tanulságairól, amelyekkel a füzérradványi uradalom ajándékozott meg bennünket.

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének az 1925. év júniusában Kemencepatakon tartott közgyűlése, illetve az uradalomban tett tanulmányútja alkalmával azonban nagyjában ugyanaz volt a bemutatás programja, mint idén a főiskola ifjúsága részére és a látottakról a Magyar Erdőgazda is beszámolt 1925. évi számában, ezért most csak a magam külön impresszióiról szólnék.*

Az első és legszembetűnőbb jelenség: az üzem teljes és zökkenésmentes harmóniája.

Utunk első szakaszát együtt jártuk a IV. évesekkel, akik számára erdőhasználati és vasútépítéstani látnivalókról is kellett gondoskodni. S bár engem elsősorban csak az erdőművelési rész érdekelt, nem tudtam egy percre sem elszakadni a program többi pontjától sem, annyira szerves itt minden összefüggés.

* Lásd még Rikly I.: „Az erdőmérnöki főiskola 1929. évi májusi tanulmányútja”. E. L. 1929. VII—VIII.

Műszaki tervezés, szakmabeli elmélyedés és kereskedői éberség egyetlen közös cél szolgálatába állítva, egymás útját egyenetlik és a gazdaság teljesítőképességét a maximumig fokozzák. Annyira, hogy az elért eredményeket nem is lehet hazai mértékkel mérni.

Mert hiszen nálunk, sajnos, még a vállalati termelés sem ritka jelenség és gyorsan össze lehetne számlálni azokat az uradalmakat, amelyek a nyersárut maguk vetik alá további feldolgozásnak; gőzölő és asztalosműhely is akadhat egy-kettő, de nem ismerek még példát, hogy egy hazai erdőgazdaság a közvetítőkereskedelem teljes kizárását tudta volna elérni az értékesítésnél, sőt hogy idegen helyről vett fával egészítse ki a már kevésnek bizonyuló termelését, csak azért, hogy a már egyszer megszerzett fogyasztóközönséget továbbra is megtarthassa magának.

Ezt a belterjes gazdasági módot az 1923—24-ben épült 26 km-es iparvasút tette lehetővé. A 76 cm-es nagyszerű pályán nemcsak Sátoraljaújhelyig futnak a fával, kővel és egyéb terményekkel megrakott kocsik, hanem a Bodroghközi Gazdasági Vasúttal kötött megállapodás szerint átrakás nélkül ennek a vonalain is, sőt a balsai Tisza-hídnak éppen ott jártunkkor elhelyezett alapköve a Nyírvidéki Vasutakkal fogja a közvetlen kapcsolatot megteremtteni és egy 180 km-es egységes tarifájú kisvasúti hálózat előnyeit nyitja meg az uradalomnak. Sapienti sat.

A hutkavölgyi rakodón mindenféle fagyártmány: talpfa, donga, szőlőkaró, keréktalp, távirópózna, heveder, kocsirúd és — löcs. (!) És újabb meglepetés. Nem a készáru került ide, hanem a közeli vágásterületek anyagát itt dolgozzák fel. Könnyű ellenőrzés és öröm az erdőművelőnek...

Aztán egyre szűkül a völgy, az ideiglenes szárnyvonal mindkét oldalán a téli termelésű tűzifa; még egy gyalogséta és előttünk áll a legszebb kép, amit eddig hazai erdőgazdaságban láttam. Hibátlan, szép növésű törzsek, az egyedenkénti válogatás eredménye s alattuk dúsan pompázó, érintetlen, erőteljes újulat.

Idézem a kezünkbe adott tájékoztató szövegét:

„...Hegyoldali utak hiányában, hogy az újulatot meg-

kíméljük, csak havon szállíhattuk a döntött fát s így annak egy része a vágásban visszamaradt. A természetes felújítás előfeltétele az út; hogy a hazai viszonyokban ezen üzemmódra való áttérés megfelelő előkészítés nélkül, ugrásszerűen történt, ez az eset is igazolja. Erősen szembetűnik, hogy az oldalak kitettsége és magassága szerint a faállomány fejlődése egymástól mennyire elütő. Az alomtakaróban szegény oldalakon a felújulás minimális. Ez figyelmeztet annak fontosságára...”.

S hogy ez a figyelmeztetés nem kiáltó szó a pusztaságban, bizonyoság rá az a próbálkozás, amely az erdőben található hulladékfából a rétegvonalak irányában egyszerű és olcsó alomfogóberendezéssel igyekszik segíteni a bajon.

Aki nyitott szemmel járt itt, nagyon-nagyon sokat tanulhatott! Debrecenben is, ahol a guthi erdőt láttuk. A vállalati termelés, a közbeékelt idegen birtokok sok nehézség forrásai, de az állami jutalmat nyert 70 holdas kopárfásítás mégis az erdő jelentőségének örvendetes térhódításáról beszél.

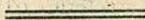
És egyszer talán minden alföldi városnak lesz egy néhány-száz holdas üde oázisa, amelyet bizonyára úgy meg fog becsülni, mint Nyíregyháza az ő dédelgetett poétikus sóstói erdejét.

Szíkfasítás. Speciális magyar kérdés. És nagyon érdekes. Magyar Pál cikkei alapos és részletes útbaigazítást adnak úgy az eddigi kísérletekről, mint a jövőben várható eredményekről.

A hortobágyi tógazdaság méreteiben meghaladja egy erdőgondnok munkakörét, de műszaki berendezései és belterjes üzeme kisebb kivitelhez is értékes minta.

Épp úgy, mint Jahn Rezső erdőmester sebespisztrángtenyészete a csodaszép Szalajka-völgyben (Szilvásvárad uradalom) eddig az egyetlen Csonka-Magyarországon.

És még valami. Azok számára, akik mindig elnéző mosolyal beszélnek a „vadgazdaságról, mint olyanról”, — kérdezzék meg Onczay Lászlót, mekkora jövedelmet jelent az uradalomnak az évenként eladott élővad!

A kritika

Irta: Fritsch Antal

nem jog, hanem elsősorban kötelesség, mondotta Róth Gyula, a parádi gyűlésen s kitűnően jellemezte az erdészeti körökben divatozó kritika módját. Azt azonban nem említette, hogy a kritikának nemcsak gáncsolni, hanem dícsérni is kell s tárgyilagosságának legszigorúbb következménye, hogy nemcsak akkor hallatja hangját, ha gáncsol, hanem akkor is, ha dícsérhet. Sőt akkor annál inkább, mert dícsérni kellemesebb s így majd nem mindig lesz „nehéz baráti kötelesség”, hanem gyakran igazi öröm is. Új írógenerációt, közéleti dolgaink iránt érdeklődő, dolgozni akaró és tudó fiatalságot csak úgy lehet nevelni, ha a kritika nemcsak dorongot suhogtat feléjük, hanem munkásságuk értékéhez képest megadja kinek-kinek az erkölcsi jutalmat, az elismerést is.

*

Furcsa könnyel hallgatta a balatonfüredi közgyűlés közönsége Nádaskay Richárd felolvasását, mely az erdészeti altisztek szociális és gazdasági helyzetéről szólt.

Sehogy sem érttem ezt, mert bár lehet a nevezett testület mozgalmában több-kevesebb nem rokonszenves vonás is, mégis lényegben és célkitűzésben igazuk van.

Az isteni világrend szerint a feljebbvaló kötelessége az alárendeltről gondoskodni s szerintem az erdőtishti kar legeminensebb kötelessége, hogy az altisztek helyzetével foglalkozzék. Nem remélhetünk a magunk ügyeiben több megértést munkaadóinktól, mint amennyit mi tanúsítunk alárendeltjeinkkel szemben.

*

Az Országos Erdészeti Egyesület csak akkor válhat súlyos tényezővé, ha valóban magába fogja foglalni az erdőbirtokosokat s ha a birtokosok tényleg a maguk egyesületének, a maguk szócsövének, érdekképviselőtének érzik az egyesületet. Naívság volna azonban azt hinni, hogy a birtokosokat szép szóval, ígéretekkkel lehetne táborba gyűjteni. Tettek kellenek, amikre hivatkozni lehet, eredmények, hogy a birtokos lássa, nemcsak áldoz s viseli a címet, hogy az egyesület tagja, hanem kap ellenértéket, jóval többet, mint az a minimális tagdíj, amit fizet. Sürgősen, inkább ma, mint holnap, meg kell valósítani azt, hogy az egyesület tagjainak képviselőtét elvállalja s ügyeiben eljárjon, mert ez végre valami pozitív valóság lesz, aminek a birtokos hasznát látja. Az Országos Erdészeti Egyesület a maga tekintélyének súlyával sokkal jobban fogja képviselni az erdőbirtokos ügyeit, mint az az egynéhány kolléga, aki most kenyerét félti ettől az akciótól. Az egyre belterjesebbé váló gazdálkodás mellett a magánmérnöki irodáknak úgymint fokozódni fog a munkájuk, mert a rendezés és technikai munkák elvégzésére a kezelőtiszteknek idejük nem jut.

A vidéki erdészeti és vadászati egyesületeknek pedig kívánjunk minél több tagot és minél pezsgőbb életet. Tőlük természetesen — normális időkben — nem azt várjuk, mint az Országos Erdészeti Egyesülettől. Bőven eleget tesznek hivatásuknak akkor, ha évente egyszer-kétszer összehozzák tagjaikat egy-egy kedélyes eszmecserére, mert tapasztalat szerint a fehérasztal mellett éppoly jól meg tárgyalódnak vidékük aktuális vagy speciális ügyei, mint a zöldasztalnál.

Szerteszét szórva az országban, egymástól messze, jólesik összejönni családostól a közeli városban, ahová az utazás nem okoz anyagi nehézséget, ahová mindenki könnyebben elszánja magát egy estére, mint a háromnapos közgyűlésre. Kell ez, hogy viszontlássuk a nesztorokat s megismerjük az új generációt. E kenyérgondos nehéz időkben a vidéki egyesületek jobban ápolhatják a szakbeli összetartást, mint az Országos Erdészeti Egyesület.

*

Ám a szaklapokkal másként állunk! Nem kívánatos, hogy az amúgy is kevés szakíró erejét szétforgácsolja. Ma kevesen írunk s valljuk be, kevesen olvasunk is s így sem írója, sem olvasója nem volna a sok lapnak. Elég az a három, ami megvan, de az legyen friss, eleven, jól szerkesztett. Új lapok alapítását hagyjuk arra az időre, amikor a szerkesztők majd már arról panaszkodnak, hogy nem tudnak helyet biztosítani a beküldött munkáknak.

Az 1924. évi 5007. P. M. sz. rendelet és a 9862/1920. M. E. sz., illetve a 83.100/1920. B. M. sz. rendelet egymásmellé állítása a gyakorlatban.

Irta: Rohoska Soma m. kir. erdőmérnök, erdőöri és vadöri iskolai tanár.

Az erdészet körét igen közelről érinti s gyakorlati vonatkozásban van vele mindkét rendelet, különösen azonban az 5007/1924. P. M. sz. rendelet, mely a vadászjegyek és fegyverigazolványok illetékéről szól. Miután tehát igen sokakat és pedig úgy egyes személyeket, mint hivatalokat (államerdészet, magánuradalmak, erdőtisztek, erdő- és vadőrök) érintő dologról van szó, így az idézett rendeletekkel foglalkozni annyival is inkább jónak látom, mert a gyakorlati életben, mint azt több évi megfigyelésem alapján állíthatom, e rendeletek alkalmazása körül némi zavar van, illetve még a hatóságok részéről sincs meg a szükséges egyöntetű eljárás.

Legélénkebb kifejezői e rendeletek körüli bizonytalanságoknak a vadászújságokhoz, erdő- és vadőröktől intézett s elég gyakran megismételt azon kérdések, melyek a fegyverilleték lefizetésére vonatkoz-

nak. A kérdezők körülményei igen természetesen többfélék s eszerint, mint azt alant, épp a vonatkozó rendelet idézésével bizonyítani fogom, hol kell nekik fizetni illetéket, hol nem. Azonban e lapok minden esetben azt felelik, hogy kell, amivel távolról sem akarnám e nagyrabecsült lapok kétségekívül teljes jóhiszeműséggel megírt válaszait kellemetlen bírálathoz alá venni, csak azt akarnám bizonyítani, hogy a zavar elég nagy, ha nagyobb szellemi képességgel bírók sem tudnak benne biztosan eligazodni. Önkénytelenül is felmerül így a kérdés, vajjon hol lehet a hiba? A magyarázatokban-e, vagy a rendeletekben?

Anélkül, hogy e kérdésre csekélységgem választ adna, álljon itt szószerint idézve a rendeleteknek az illetékekre s a fegyvertartás és viselésre vonatkozó kritikus szakasza:

Az 1924. évi 5007. P. M. sz. rendeletből:

7. §.

1. Aki vadászjegyet vált, a saját birtokában vagy használatában levő, vadászatra alkalmas lőfegyverek után a 2. §-ban megszabott illetéken* felül, minden egyes lőfegyver után 5 aranykorona illetéket köteles leróni.

2. Amennyiben a rendészeti szabályok értelmében a fegyvertartásra és viselésre külön engedélyt kell kérni, a fegyvertartási és viselési engedély minden egyes lőfegyver után 5 aranykorona illeték alá esik. Ha az engedély időnként megújítandó, az illetéket minden egyes megújítás alkalmával újból le kell róni.

3. A jelen rendelet 4. §-ában felsorolt azok a személyek, akik illetékmentes vadászjegyre tarthatnak igényt,** amennyiben a vadászatra alkalmas lőfegyvereikre fegyvertartási és viselési engedélyt szerezni nem kötelesek, az 1. bekezdésben megszabott illetékek alól is mentesek.

A 9862/1920. M. E. számú rendeletből:

I. Engedély szüksége általában.

1. §.

Lőfegyvert (vadász-, céllövő- és egyéb lőfegyvert, pisztolyt), továbbá lőszerket és robbanóanyagokat csak az tarthat, viselhet, vásárolhat vagy árusíthat, aki arra illetékes rendőrhatalóságtól (2., 11. és 14. §.) engedélyt kapott.

Ezek az engedélyek személyre (cégre) szólnak, azokat tehát másra átruházni vagy másnak átengedni nem szabad.

* Ez a vadászjegy illetéke 24 aranykorona.

** Idetartoznak: „A hatóság által felesketett erdőtiszték, erdőőrök, a kir. erdőfelügyelőség személyzete és a földművelésügyi minisztériumban alkalmazott központi erdészeti tisztviselők” is.

A tényleges szolgálatban álló katonai, csendőri, rendőri, pénzügyőri személyeknek és a letartóztató intézetek őrszemélyzetének kivételével ilyen *engedélyekre van szükségük a fegyverviselésre jogosult közszolgálati alkalmazottaknak, továbbá a szolgálatban álló felesketett erdőtiszteknek, erdőőröknek, vadőröknek, halászati, hegy-, mező- vagy egyéb őröknek, a szolgálati felszerelésükhöz tartozó vagy a hivatásuk teljesítéséhez szükséges lőfegyverek és lőszer tartására is*; az erre vonatkozó engedély azonban ezektől csak az egyes személy megbízhatatlansága okából tagadható meg, vagy vonható vissza. Szolgálati felszerelésükhöz nem tartozó, vagy hivatás teljesítéséhez nem szükséges lőfegyvert a katonák, csendőrök, rendőrök, pénzügyőrök s a letartóztatási intézeti őrök is csak rendőrhatalósági engedély mellett tarthatnak vagy viselhetnek.

A 83.100/1920. B. M. sz. körrendeletből, mely a „Lőfegyverek, lőszer és robbanóanyagok tartása, árusítása és vásárlása tárgyában kiadott 9862/1920. M. E. sz. rendelet végrehajtása” tárgyában adatot ki:

Lőfegyverek tartásának és viselésének engedélyezése.

3. §.

A 9862/1920. M. E. számú rendelet 2. §-a értelmében a fegyvertartási és viselési engedélyt az egész ország területén kizárólag a rendőrhatalóságok jogosultak megadni.

A jelen rendelet 1. §-ában megállapított időpontra (1921 január hó 20. napján) túl tehát csakis a 9862/1920. M. E. számú rendelet alapján a lakhely szerint illetékes I. fokú rendőrhatalóság által kiállított engedélyek tekintendők érvényesnek.

Az I. fokú rendőrhatalósághoz (kis- és nagyközségben a járási főszolgabíró, a m. kir. államrendőrség működési területén az államrendőrségi kapitányság (kirendeltség) vezetője, városokban a m. kir. államrendőrkapitányság vezetője, Budapesten a rendőrfőkapitány) akár a régi engedély megújítása, akár új engedély kiállítása iránt benyújtandó 5 koronás bélyeggel ellátott kérvényekben a kérelmező nevét, foglalkozását és lakását, továbbá az engedélyezés tárgyát képező fegyver részletes adatait, valamint a legutóbbi engedély számát is pontosan meg kell jelölni, ezenkívül a tulajdonjog, illetve a jogos birtoklás igazolásául azt is elő kell adni, hogy a kérelmező a fegyvert kitől és mikor szerezte. A régi engedély megújítására s az új engedély kiadására irányuló kérelmeket külön beadványban kell előterjeszteni.

Ime a két rendelet egymás mellett. Az 5007/1924. P. M. sz. rendelet 7. §. 3. pontjában világosan, a félreértésnek lehetősége nélkül, ki van mondva, hogy a felsorolt személyek egyrészt nem kötelesek fegyvertartási és viselési engedélyt szerezni, másrészt (illetve ugyanezért is) az illeték alól mentesek. Ezzel szemben a 9862/1920.

M. E. sz. rendelet kimondja, hogy kötelesek fegyvertartási és viselési engedélyt szerezni, a 83.100/1920. B. M. sz. rendelet pedig mindezek részére az 5 aranykorona illeték lefizetését kötelezővé teszi.

Ezen ellentétes rendelkezések folytán, mint már említettem is, nem egyöntetű a hatóságok eljárása sem. Ugyanis a pénzügyi hatóságok a P. M. rendelethez alkalmazkodnak s a rendőrhatóságok a M. E., illetve a B. M. rendeleteket tartják szem előtt. Arra is tudok a gyakorlatban példákat, hogy egyik rendőrhatóság nem veszi tudomásul a P. M. rendeletet, de viszont a másik tudomásulveszi s ennek megfelelően a fegyvertartási és viselési engedélyt a vonatkozó P. M. rendelet reávezetése mellett illetékmentesen adja ki. Szerintem mindkét eljárás törvényes és megfelelő, bár a félre nézve nem közömbös.

Felmerül most a kérdés, hogy adott esetben a gyakorlatban mihez tartsuk magunkat mi, kikre nézve nem lehet közömbös e két rendeletnek az ellentétessége. A felelet nem lehet más, minthogy a lehetőségig alkalmazkodni mindkét rendelethez mindaddig is, míg valamely újabb s világosabb rendelkezés ezirányban nem történik. Tehát e tétel alapján engedjék meg nekem, hogy foglalkozzam azon esetekkel, melyek a gyakorlatban leginkább szoktak kérdések és tévedések tárgyai lenni, illetve a folyó (köznapi) nyelven értelmezhessem e rendeleteket.

E kérdések néha már ott kezdődnek, hogy hol lehet vadászni illetékmentes vadászjeggyel? Erre nézve egész világos feleletet ad a rendelet 4. §. 2. pontja. Tehát az erdőőr csak saját védkerületében, a vadőr a gondozására bízott területen, az erdőgondnok (erdőhivatalvezető) csak saját gondnokságában és így tovább, mindenki csak a saját hatáskörébe vágó szolgálati területén, amit viszont mindenki sajátmaga tud legjobban. (Feltételezve természetesen, hogy hatóságilag fel vannak esketve.) Ha tehát valaki a szóban levők közül idegen (nem szolgálati) területen, habár csak mint vendég is vadászik, éppúgy vadászjegy-illetékköteles, mint bárki más.

Sokkal gyakoribb a zavar a fegyverilleték fizetése körül. Vásárolt, illetve vásárlandó fegyvereknél (akár új, akár használt fegyverről van szó), valamint más úton (ajándékozás) birtokba veendő fegyvereknél a rendőrhatóság már csak azért sem kerülhető ki, mert a vásárláshoz (ajándékbavételhez) is engedély kell. Legcélszerűbb tehát a vásárlást követő fegyvertartási és viselési engedély kikérésénél az illető rendőrhatóság előtt hivatkozni a fegyverilletékmentesség okából az 5007/1924. P. M. sz. rendelet 7. §. 3. pontjára. E rendeletet — mely egyébként is mint későbbben kelt, figyelmen kívül nem hagyható, — a legtöbb rendőrhatóság akceptálja, de ha nem, úgy nincs mit tenni. Lehet esetleg egészben helyezkedni a P. M. rendelet 7. §. 3. pontjára. Eszerint a megszerzett fegyverre, feltéve, ha az szolgálati s ezt igazolni is lehet, nem kérek fegyvertartási és vi-

selési engedélyt, mely által a M. E. rendeletnek ugyan nem feleltem meg, de viszont a P. M. rendelet fed. Úgy vélem tehát, hogy e két rendelet alkalmat ad az egyéni állásfoglalásokra s ebben van egyúttal az igazi baj.

Ha azonban valaki már egyszer a fegyver birtokbavételén átessett, úgy a fegyver további illetékeire nézve a következő sarkalatos szabályt tudja:

Illetékmentes vadászjegy kiváltásánál szolgálati fegyverek után fegyverilletéket sem kell fizetni, illetékköteles vadászjegynél igen és pedig minden alkalommal, valahányszor illetékköteles évi vadászjegy váltatik, mindazon fegyver után, amellyel idegen (nem szolgálati) területen vadászunk. Ez irányban a pénzügyi hatóságoknál nem is szokott félreértés lenni, csak azt kell hitelesen igazolni, hogy a fegyverre szolgálati területen szükség van s hatóságilag fel van az illető esketve.

Egyenesen nincs ugyan kimondva a P. M. rendelet egy pontjában sem, hogy illetékköteles vadászjegy váltásánál a 4. §-beli személyek fegyverei is illetékkötelesek s ezért gyakran megeskik, hogy a 7. §. 3. pontja alatt kimondott fegyverilletékmentességet valaki ide is átértelmezi, de ha figyelemmel vizsgáljuk e pontot, kitűnik, hogy csak azoknál illetékmentes a lőfegyver, kiknél illetékmentes a vadászjegy s ebből következik az is, hogy ha illetékköteles a vadászjegy, illetékköteles az a fegyver is, mellyel az idegen (nem szolgálati) területen vadászunk.

Hogy valaki szolgálati célokra megszerzett fegyverénél annak tartására és viselésére vonatkozólag a P. M., avagy a M. E. rendelethez tartsa-e magát, határozott tanácsot adni nem lehet. E sorok azonban talán mégsem vesznek kárba, ha pedig netalán még ahhoz is hozzájárulnának, hogy illusztris lapunk révén a legilletékesebb hivatalos körök is tudomást szereznek e rendeletek alkalmazása körüli zavarok s tévedésekről, úgy elérte azon lehető legnagyobb szolgálót, melyet egyáltalán elérhet.

Vidéki levél a parádi közgyűlésről

L. W. G.-nek a Magyar Erdőgazda 10-ik számában megjelent jóslata teljes mértékben bevált.

„Őszi szél bontogatja Parádon a zászlót, mely oly soká csüggött ernyedten alá. Az Országos Erdészeti Egyesület színei ismét magasan lobogva hirdetik, hogy a nagyalvó felébredt, a kábult álmat ki-dörzsölte szeméből, megrázkódott, felemelkedett s új munkára, új küzdelemre indult.”

Az indulás nagyon szép volt.

Az egyesület kebelében működő öt szakbizottság első szereplése alkalmával párját ritkító munkával mutatkozott be. Tizenhat, az erdőgazdaság életébe mélyen járó kérdéssel foglalkozott. Ez a munka oly beható volt, hogy kora délutántól a vacsora idejéig vette igénybe a résztvevők figyelmét.

Másnap a reggeli 9 óra már munkában találta az igazgató-választmányt, majd ezt nyomon követőleg a közgyűlés zajlott le a maga tárgyisorozatával. Ennek befejeztével Fekete Zoltán főiskolai tanár tartotta meg a faállomány szerkezettan biometrikai vonatkozásairól szóló értékes előadását. Ez alkalommal az egybegyűltek lelkesen ünnepelték idevonatkozó alapvető munkája révén a magyar erdőgazdasági tudományok néhai nagymesterének, Fekete Lajosnak tiszteletreméltó emlékét.

A parádi uradalom zárgondnokságának bőkezűsége látta vendégül az egybegyűlteket ünnepi ebédre.

Félnegykor új munka kezdődött. A tartalmas és mélyenjáró elnöki megnyitó után Kallivoda Andor választmányi tag tartotta meg „Egy-két észrevétel az erdőtörvényhez” című cikkének szabad előadását és ismertetését. Többek hozzászólása után a parádi belső munka, napnyugtával befejeződött.

Másnap Róth főiskolai tanár mutatta be a Haluskás erdőrészben tanulságos felújítási eljárásait.

Ez a rövid megemlékezés nincs arra hivatva, hogy a végzett nagy munkával érdemileg részletesen foglalkozzék, csupán egyes lelki benyomások feljegyzésére kíván szorítkozni.

Az összes résztvevők örömmel állapították meg, hogy az egész közgyűlés a komoly munka jegyében folyt le. Az ügyek tárgyilagos megítélései a régi kartársi, előkelő hangnemben jutottak kifejezésre, melyeket megértő és az egyszerűtől áthatott érzelmek juttatták az ügyeket dülőre. A személyes szóharcnak még a leggyengébb árnyéka sem volt tapasztalható.

Nagy lelkesedést váltott ki erdőtörvényünk 50 éves fennállásának megünneplésére vonatkozó indítvány és határozat. Nem különben a vidéki egyesületekkel való együttműködés módozatainak és felteteleinek megállapítása. Melyeknek életbelépte és helyes irányí-

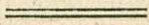
tása esetén eltűnik az oldott kéve képe és helyébe lép az egyesült erővel létesülő eredményes munka.

Kallivoda Andornak az új erdőtörvény alapelveiről elhangzott szabad előadása általában megértéssel találkozott. Az általános üzemterv szerint való gazdálkodás szükséges volta úgylátszik már teljesen vérbe ment. Az erdőgazdaságoknak erdőmérnökök által eszközlendő irányítására vonatkozó javaslat nem váltott ki ellenvéleményt. Csupán az erdőgazdasági ügyek végső fokon való eldöntésére javasolt független szakbíróság felállítása találkozott a hivatalos kormányzat ellenvéleményével. Ez a fontos ügy Bíró Zoltán szerint az új erdőtörvény: punctum saliense ez alkalommal nem juthatott ugyan dülőre, de leszűrődött az az általános benyomás, hogy ezen intézmény feltétlenül szükséges volta kivétel nélkül minden erdőgazda lelkét teljes mértékben áthatotta és megszállva tartja.

Az az érzésünk, hogy a hivatalos tényezők, akik a magyar erdőgazdaság előbbrevitele és felvirágzása érdekében közös munkára vállalkoznak, lelkének titkos redőjébe ezen intézmény szükséges volta már beférkőzött. A kormányzat eddig való teljes hatalmának meggyengülése ellenében szállanak becsületesen és kötelességszerűen síkra. Az erdők szeretetében megedződött lelkük mélyén azonban pislog már az a gyenge mécsvilág, mely a változott világfelfogás légkörében lobogó fáklyafénnyé erősödve, fényesen megvilágítja a független szakbíróság intézményének feltétlenül szükséges voltát.

Ha az elgondolt szakbíróság nem a tervezet értelmében lesz összeállítva, de az arra illetékesek valamely más célravezetőbb és alkalmasabb módban állapotnak meg, az mellékes. Az a fő, hogy az legyen, de feltétlenül független legyen.

Hozandó törvényünk a gondos előmunkára való tekintettel úgy gazdasági, mint jogi szempontokból lehet kitünő alkotás, de a független szakbíróság intézménye nélkül nem lesz a gazdák lelkét megnyugtató és a haladó kor szellemének megfelelő törvény, hanem kormányhatalmi ukáz.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Budapestén, 1929. évi november hó 25-én az egyesület székházában tartott rendes üléséről.

Megjelentek: Térfi Béla és báró Waldbott Kelemen alelnökök, Ajtay Sándor, Balogh Ernő, Beyer Jenő, borhi Borhy György, Fekete Zoltán, Fröhlich Brunó, Gyarmathy Mózes, Hinfner György, Huszár Tibor, Kallivoda Andor, Karafiáth Jenő, gróf Károlyi Gyula, gróf Keglevich Gyula, Osztroluczky Géza, Osztroluczky Miklós, Papp Béla, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, dr. Papp-Szász Tamás, Ráduly János, Rimler Pál, Rónai György, Schmidt Károly, gróf Széchenyi Aladár, Takách Zsigmond, gróf Teleky József, Zügn Nándor választmányi tagok, Bíró Zoltán ügyvezető, Lengyel Sándor segédtitkár és Balogh Boldizsár, Debreczeny Sándor, Fábry Alajos rendes tagok.

Térfi Béla alelnök: Tekintetes Igazgatóválasztmány! Van szerencsém a megjelent Urakat üdvözölni és az O. E. E. igazgatóválasztmányának a mai napra kitűzött ülését megnyitni.

Megállapítom, hogy az ülés időpontja megfelelő időben közzététetett s hogy a választmányi ülés a megjelent tagok számára való tekintettel határozatképes.

Távolmaradásukat kimentették: gróf Hadik János elnök úr Öexcellenciája, Bund Károly, Földvály Miksa, dr. Hammersberg Géza, báró Inkey Pál, Ivanich Ferenc, Kiss Ferenc, Kovács Gábor, Mihalovits Sándor, Onczay László, Róth Gyula, Véssei Ferenc, Véssey Mihály, Vuk Gyula, Kozma István, Nagy László, Péch Kálmán, Sipos Antal igazgatóválasztmányi tag urak.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Schmidt Károly, Gyarmathy Mózes igazgatóválasztmányi tag urakat kérem fel.

Örömmel üdvözlöm báró Waldbott Kelemen urat, az egyesület új alelnökét, aki ez alkalommal először vesz részt ebben a minőségben ülésünkön s kívánom, hogy nemrég helyreállott egészsége tartós legyen, hogy mindnyájunk előtt ismert mély tudását és hatalmas energiáját az egyesület érdekei mellett sorompóba állíthassa.

Ugyancsak üdvözlöm az igazgatóválasztmány új tagjait, gróf Károlyi Gyula és gróf Teleki József urakat s egyben arra kérem őket, hogy szaktudásukkal, munkaképességükkel az egyesületet ebben a minőségükben is támogassák.

Az utolsó választmányi ülés óta történekről a következőkben van szerencsém beszámolni.

A Kormányzó Úr Őfőméltóságához a közgyűlésről intézett

üdvözlő táviratunkra a kabinetiroda útján a következő választ kaptuk:

„A Kormányzó Úr Öfóméltósága az Országos Erdészeti Egyesület Parádon tartott közgyűlésének Nagyméltóságod által tolmácsolott hódoló üdvözlését szíves köszönettel fogadni méltóztatott.

Erről van szerencsém Nagyméltóságodat értesíteni.

Budapest, 1929. évi október hó 24. napján.

Vértesy, a kabinetiroda főnöke”.

A közszállítási szabályzat ügyében a kereskedelem- és földművelésügyi miniszter urakhoz intézett azonos előterjesztéseinkre a földművelésügyi miniszter úrtól már megkaptuk az értesítést, amely szerint a kereskedelemügyi miniszter urat az egyesület kérelmének teljesítésére felkérte.

Az új erdőtvörvény tervezetének megküldésére vonatkozólag van szerencsém bemutatni a földművelésügyi miniszter úr önmagyméltóságának az elnök úr őexcellenciájához intézett átiratát, amellyel az erdőtvörvény tervezetét az egyesületnek véleménynyilvánítás végett megküldi. A törvénytervezetet — amint tudni méltóztatnak — az Erdészeti Lapok melléklete gyanánt minden tagtársunknak megküldöttük, kérve őket, hogy észrevételeiket zárós határidőn belül tegyék meg. Tekintettel azonban arra, hogy a 336. szakaszra tagolt törvény egy vaskos füzetet ad, amely az erdőgazdaság minden ágára vonatkozólag igen fontos rendelkezéseket tartalmaz, a december hó végéig megállapított határidőt feltétlenül rövidnek tartom s javasolom, forduljunk előterjesztéssel a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy a határidőt február hó végéig hosszabbítsa meg.

A közgyűlés határozatából kifolyólag szükséges előterjesztések nagyobb részét már eljuttattuk az illetékes miniszter urakhoz.

Igy a főiskola egyetemi rangra emelése, a 3296/1918. M. E. számú kormányrendelet módosítása, az indokolatlanul felemelt vágásfordulók megfelelő leszállítása, az erdészeti kísérleti állomás megfelelő dotációja ügyében felírtunk a földművelésügyi miniszter úrhoz.

A többi ügyek tárgyalás alatt állanak s azokról majd annak idején fogunk jelentést tenni.

Kérem a t. igazgatóválasztmányt, méltóztassanak a bejelentéseket tudomásul venni.

Az igazgatóválasztmány a bejelentéseket egyhangúan tudomásul veszi és elhatározza, hogy a törvény tárgyalására adott határidőnek 1930. évi február hó végéig leendő meghosszabbítását kéri a földművelésügyi miniszter úrtól.

Bíró Zoltán ügyvezető ismerteti ezután az egyesület anyagi helyzetét, amelyről teljes részletességgel az 1929. évi január 1-től 1929. évi november 23-ig terjedő időről szóló jelentés számol be. 41.702 P kiadással szemben 40.102 P a tényleges bevétel s így a

hiány ezidőszerint 1600 P. Megállapítja egyben, hogy az egyesület anyagi helyzetében a hiány ellenére bizonyos javulás állott be, amennyiben már mintegy 4400 P tartaléktökével rendelkezik s így az egyesületnek egyelőre anyagi gondjai nincsenek.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy az erdészeti özvegyek és árvák, mint minden évben, úgy most is segélyiránti kérvényekkel fordulnak az egyesülethez.

Javasolja, hogy segélyezésükre a multévihez hasonló módon, 400 P engedélyeztessék.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan ily értelemben határoz.

Ügyvezető közli, hogy Modrovich Ferenc főiskolai rendes tanár út- és vasútépítéstani előadásainak kézírata alapján készült könyvét felajánlotta az egyesület könyvtára részére.

Indítványozta, hogy a már meg is küldött könyvért mondjon az egyesület a szerzőnek hálás köszönetet.

Az igazgatóválasztmány az indítványt egyhangúan elfogadja.

Ügyvezető jelenti, hogy a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó 1929. évi november hó 23-án Kaposváron tartotta meg közgyűlését, amelyen az elnökség megbízásából az egyesület képviselte.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető egyben bejelenti, hogy a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület folyó 1929. évi december hó 10-én Győrött fogja tartani rendes közgyűlését.

Javasolja, hogy a közgyűlésre az egyesület képviselőjében rajta kívül másvalaki is küldessék ki, hogy a vidéki egyesületekkel való együttműködésnek az egyesület ily módon is kifejezést adjon.

Javaslatára az igazgatóválasztmány Ajtay Sándor választmányi tagot kéri fel, hogy az ügyvezetővel együtt képviselje az egyesületet az említett egyesület december 10-iki közgyűlésén.

Ügyvezető jelenti továbbá, hogy Zólomy Imre és Győry Jenő az idei parádi közgyűlés határozatából kifolyóan, a fagykár sújtotta erdőbirtokosok adókedvezménye ügyében szerkesztett memorandumot beküldötték s egyben javasolja, hogy a memorandum adassék ki a vám-, adó- és tarifaügyi bizottságnak további tárgyalásra.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy az egyesület felterjesztése alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter úr az egyesületnek a közszállítási szabályzatnak 29. §-ára vonatkozó álláspontját magáévá tette s hasonló tartalmú átiratban arra kérte a m. kir. kereskedelemügyi minisztert, hogy mindazok a rendelkezések, amelyeket a közszállítási szabályzat 29. §-a, a magyar ipar és kereskedelem részére megállapít, az összes, tehát a nyersanyagok és félgyártmányok szállítására

vonatkozó kiírásoknál a magyar termelők javára is figyelembe vétessenek és érvényesíttessenek, s a magyar ipar és kereskedelem részére ott biztosított kedvezmények a magyar őstermelés részére is a teljes mértékben biztosíttassanak.

Javasolja, hogy az elnökség a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrnál a megfelelő magyarázó rendelkezés mielőbbi kiadása ügyében járjon nyomatékosan közbe, hogy a jövőévi szállításoknál a magyar erdőgazdaság is megfelelően érvényesülhessen.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslat értelmében határoz.

Ügyvezető jelenti, hogy a m. kir. Államvasutak igazgatósága a pályafenntartási faanyagok feltétfüzetének átdolgozása ügyében folyó 1929. évi december hó 2-án értekezletet tart és erre az egyesület képviselőjének a kiküldését kérte.

Mint hogy a tárgyaláson felmerülő kérdések az erdőgazdaságot erősen érintik, javasolja, hogy a tárgyaláson az egyesület képviselőjében rajta kívül még többen, így Rimler Pál, Onczay László, Véssei Ferenc és Mihalovics Sándor vál. tag urak is vegyenek részt. A szükséges feltétfüzet-példányokat az egyesület rendelkezésére bocsátja.

Egyhangúan tudomásul szolgál.

Ügyvezető ezután Bund Károly egyesületi titkár nyugdíjazása ügyében bemutatja az egyesületi pénztárosnak a titkár nyugdíjának számszerű megállapítására vonatkozó előterjesztését és egyben javasolja, hogy az igazgatóválasztmány a közgyűlési határozatra való figyelemmel, járuljon ahhoz hozzá.

Az igazgatóválasztmány egyhangú hozzájárulása alapján elnök határozatképpen kimondja, hogy Bund Károly nyugalmazott egyesületi titkár részére 1930. évi január hó 1-től kezdve előlegesen havi 673 pengő 40 fillér nyugdíj, 1930. évi február hó 1-től pedig negyedévenként előlegesen 523 pengő 25 fillér lakpénznyugdíj állapított meg. A kereseti és rokkantsági adó a nyugdíjból azonban levonandó.

Ügyvezető ismerteti Bund Károly egyesületi titkárnak az egyesületi székházban levő lakásának 1930. évi május hó 1-ig való esetleges megtartása ügyében az igazgatóválasztmányhoz intézett beadványát. Miután sikerült 1930. február hó 1-től kezdve a maga részére lakást biztosítania, az egyesületi lakást, ha sikerülne azt 1930. évi február hó 1-től bérbeadni, rendelkezésre bocsátja. Amennyiben azonban a bérbeadás nem sikerülne, úgy a lakást legkésőbb 1930. évi május hó 1-ig a részére 1930. évi január hó 1-től megállapítandó lakbér ellenében megtartaná.

Ügyvezető véleménye szerint jövő év január havára Bund Károlynak nem kell még lakbért fizetnie, mert a lakbér-nyugdíj részére csak 1930. évi február hó 1-én lesz kiutalva. Bund Károly titkár a kérdéses időre felajánlotta ugyan úgy a lakbér-nyugdíját,

mint az állami állása után esedékes lakbérét a lakásért, de ügyvezető nem találja méltányosnak az ajánlat igénybevételét és helyette azt javasolja, hogy amennyiben az egyesület Bund Károly titkár lakását 1930. évi február hó 1-ére nem tudná bérbeadni, úgy a kérdéses időre az egyesület ne fizessen ki részére lakbért. A lakás bérbeadása iránt egyébként minden szükséges intézkedést meg kell tenni.

Az igazgatóválasztmány ügyvezető javaslatát egyhangúan elfogadja.

Ügyvezető jelenti, hogy az egyesületi székházban megürült Hauszer Margit-féle lakást a régi bér mellett felajánlotta özv. Gálnénak, aki az ajánlatot elfogadta azzal, hogy a székházban levő lakását 1929. évi február hó 1-ére az egyesület rendelkezésére bocsátja. Javasolja, hogy az özv. Gálné-féle lakás évi bére, figyelemmel arra, hogy a lakás nem modern, elhanyagolt, nehezen fűthető és mellékutcában van, 2400—2800 pengő legyen. Leghelyesebbnek tartaná, ha sikerülne ezt a lakást a mérnöki tanácsnak bérbeadni. A bérbeadás iránt máris tárgyalásokat folytat a mérnöki kamarával.

Bund Károly lakását az Országos Mezőgazdasági Kamarának gondolná bérbeadni.

Amennyiben pedig a mérnöki kamarával folytatandó tárgyalások eredményre vezetnének felhatalmazást kér arra, hogy a Tavay-féle 3 szobás lakást 1930. évi május hó 1-ére felmondhassa és szükség esetén a közgyűlési terem használatát is felajánlhassa a mérnöki kamarának. Véleménye szerint ugyanis az egyesület jövőjét sokkal nyugodtabban lehetne berendezni, ha ily erkölcsi testületeknek sikerülne a felszabaduló lakásokat bérbeadni.

Ügyvezető javaslatait az igazgatóválasztmány egyhangúan magáévá teszi.

Ügyvezető ezután bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter úr az új erdőtvény előadói tervezetét az egyesület rendelkezésére bocsátotta, hogy módot nyújtson az országos erdőgazdasági érdekek képviselőit jogosított Országos Erdészeti Egyesületnek arra, hogy a tervezethez már előzetesen is hozzászólhasson, kéri azonban, hogy az egyesület vonatkozó észrevételeit legkésőbb folyó évi december hó végéig közölje vele.

Az egyesület a tervezetet a parádi közgyűlés határozata értelmében a legsürgősebben kinyomatta és a novemberi lappal, mint külön mellékletet minden egyes tagnak megküldötte, hogy azzal behatóan foglalkozhassék. A vonatkozó egyesületi felhívások a folyó évi november havi lapban jelentek meg, oly felkéréssel, hogy a tagok észrevételeiket legkésőbb folyó évi december hó 12-ig legyenek szívesek az egyesülethez beküldeni.

A törvényjavaslat tárgyalási módját illetőleg azt javasolja, hogy azzal mindenekelőtt az „Általános erdőgazdasági és törvény-előkészítőbizottság” foglalkozzék és e bizottságnak előterjesztéseit

venné azután tárgyalás alá az igazgatóválasztmány. A tárgyalások során csak az alapelvekre kellene kiterjeszkedni és a készítenő felterjesztést és indokolást külön is ki kellene nyomtatni, hogy a tagok az esetleg még mindig felmerülhető észrevételeiket megtehessek.

Javasolja továbbá, hogy az új erdőtörvénytervezet részletes tanulmányozására kérjen fel az igazgatóválasztmány külön is egyes tagokat azzal, hogy az arra vonatkozó észrevételeiket az „Általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottság” üléseire előterjeszteni és a bizottság munkájában résztvenni szíveskedjenek.

Az igazgatóválasztmány az ügyvezető javaslatának elfogadása mellett a közreműködésre a következő tagokat kéri fel. És pedig: báró Inkey Pál, gróf Andrassy Sándor, gróf Keglevich Gyula, gróf Zelensky Róbert, gróf Teleki József, Huszár Tibor, örgróf Pallavicini Alfonz Károly, gróf Benyovszky Móric, Osztrólczy Miklós, Kaán Károly, Onczay László, Rochlitz Dezső, Ráduly János, Doroszlai Gábor, dr. Hoffmann Gyula, Péch Kálmán, Arató Gyula, Kallivoda Andor, dr. Hammersberg Géza, Héjjas Kálmán, Rimler Pál, Schmied Ernő, Mihalovics Sándor, Czillinger János és H. Karácsony Sándor urakat.

Aktív államszolgálatban álló tagokat azért nem kért fel az igazgatóválasztmány, nehogy feszélyezve érezzék magukat, de ettől függetlenül észrevételeiket és közreműködésüket örömmel veszi az egyesület.

Gróf Keglevich Gyula választmányi tag figyelemmel a tervezet nagy terjedelmére és a különböző bizottsági tárgyalásokkal kapcsolatosan felmerülő nagy munkára, javasolja, hogy az elnökség kísérelje meg a földművelésügyi miniszter úr által kitűzött terminusnak a kitolását, illetőleg a tárgyalásra hosszabb terminus kieszközölését. Addig is azonban a törvényelőkészítő bizottság fogjon a tárgyaláshoz, hogy az igazgatóválasztmány jövőévi január havában is 5—6 napi folytatólagos tárgyaláson szintén végezhesen.

Jövőévi február hó végéig kellene kérni véleménye szerint a határidőmeghosszabbítást, hogy módja legyen az érdekeltségnek és nyilvánosságnak arra, hogy az egész erdőgazdaság létérdekét érintő tervezettel behatóan foglalkozhassék.

Az igazgatóválasztmány a javaslat értelmében határoz.

Gróf Keglevich Gyula választmányi tag javaslatára az igazgatóválasztmány báró Waldbott Kelemen alelnök hozzászólása után, az „Általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottság” ülésének idejét folyó évi december hó 6-án d. u. 4 órára tűzi ki és egyben elhatározza, hogy a tárgyalásra megszabott rövid időre való figyelemmel, már ezen az ülésen kell az egyes bizottsági tagok között a nekik szánt munkát a tervezet sürgős letárgyalhatása céljából szétosztani.

Ügyvezető megemlíti, hogy a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület november havi közgyűlésén a törvénytervezet tár-

gyalása is szerepelt s ott, miután a kérdést felvetette, abban állapodtak meg, hogy a tervezetre vonatkozó felterjesztést a vidéki egyesület az országos egyesülettel közösen fogja megtenni, nehogy külön előterjesztésével esetleg gyengítse a másik egyesület álláspontját. Javasolja, hogy a másik két vidéki egyesületet is kérjük fel, hogy a tárgyalásra delegált tagjaikat küldjék ki.

Osztroluczky Miklós választmányi tag javasolja, hogy a törvénytervezet tárgyalásával kapcsolatban, amint ily tárgyalásoknál egyébként is szokásos, vegyék figyelembe a külföldi erdészeti törvényeket is, mert ezek esetleg fontos támpontokat nyújthatnának. Véleménye szerint ugyanis a külföldi törvényekben távolról sincsenek a magántulajdont oly tetemesen korlátozó megkötöttségek, mint a mostani tervezetben. Amennyiben az egyesület még nem rendelkezne ily külföldi tervezetekkel, javasolja azok sürgős beszerzését.

Rónai György választmányi tag utal az ausztriai hasonló helyzetre és a burgenlandi tervezeteknek beszerzését ajánlja.

Az elnökség a felszólalásokra való figyelemmel mindent meg fog kísérelni, hogy a tárgyalásokhoz a külföldi törvények rendelkezésre álljanak.

Ügyvezető javasolja, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél, még a Mezőgazdasági Kamaráknál oda kellene hatni, hogy említett egyesületeknek a törvénytervezettel szemben elfoglalható álláspontja ne legyen nagyon eltérő az egyesületétől. Javasolja továbbá, hogy a kooperáció előmozdítása érdekében Osztroluczky Miklós választmányi tagot is kérjük fel a törvényelőkészítőbizottságban való részvételre.

Osztroluczky Miklós választmányi tag, mint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület választmányi tagja, közli, hogy a kooperációs szándék ott megvan. Leghelyesebb lenne, ha az Országos Erdészeti Egyesület tárgyalná le előbb a tervezetet és azután tárgyalná az OMGE. Az OMGE-t egyébként nem érdekli az erdészeti rész. Ugy gondolná, hogy az Erdészeti Egyesület állásfoglalásához alkalmazkodják az OMGE.

Ügyvezető javasolja még, hogy az egyesület kérje fel az OMGE-t, hogy a tárgyalási határidő kitolása érdekében forduljon ugyancsak felterjesztéssel a földművelésügyi miniszter úrhoz.

Az igazgatóválasztmány egyhangúan a javaslatok értelmében határoz.

Ügyvezető ismérteti Mihalovics Sándor választmányi tagnak az erdők után kivetett túlmagas állami és egyéb adók, illetőleg a beerdősítendő s jelenleg mezőgazdaságilag devasztált területek után esedékes adónak ideiglenes elengedése ügyében az egyesülethez intézett beadványát. Javasolja, hogy az indítvány adassék ki a vám-, adó- és tarifaügyi bizottságnak.

Megjegyzí egyben, hogy az adókérdésekkel az adó-, vám- és tarifaügyi bizottság felkérésére Onczay László választmányi tag

foglalkozik, ezért javasolja, hogy az indítvány is Onczaynak adassék ki, amikor is a tervezet tárgyalásánál már figyelembe lesz vehető. Egyhangúan tudomásul szolgál.

Báró Waldbott Kelemen alelnök ezután szót emel az erdőgazdasági alkalmazottak kitüntetése érdekében. Megemlíti, hogy a hosszú és hűséges szolgálatot teljesített mezőgazdasági cselédeket évről-évre összeírják és előterjesztik kitüntetésre a földművelésügyi miniszterhez. Ily kitüntetéseknel az erdészeti alkalmazottak, akik távoli kultúrátlan vidéken nehéz szolgálatot látnak el, elsősorban volnának figyelembe veendőek. Bár többször tett már hasonló indítványt, ismételten javasolja, hogy az Országos Erdészeti Egyesület forduljon az erdőőrök és általában az erdészeti személyzetnek a mezőgazdasági személyzetéhez hasonló kitüntetése érdekében a földművelésügyi kormányhoz.

Javasolja továbbá, hogy az Országos Erdészeti Egyesület is adjon ki az arra érdemesnek talált erdészeti alkalmazottaknak megfelelő díszokleveleket, amelyekben az érdekelteknek az Országos Erdészeti Egyesület elismerése tudtuladatnék.

Papp-Szász Tamás, Balogh Ernő, Papp Béla, Borhy György hozzászólása után az igazgatóválasztmány egyhangúan elfogadja báró Waldbott Kelemen alelnök mindkét indítványát és egyben figyelembe veszi Rónai György választmányi tagnak arra vonatkozó indítványát is, hogy az egyesület a kitüntetések kieszközlése során hasson oda, hogy az erdőőrök, illetve altisztek, tekintettel arra, hogy szakvizsgával rendelkeznek, emeltessenek ki a cselédek sorából.

Az igazgatóválasztmány az ügyvezető jelentése alapján a következőket iktatja be egyhangúan az egyesület tagjai sorába. És pedig alapító tagként: Véssey Lajos földbirtokost ajánlja Földváry Miksa; rendes tagként: Schindler Milán uradalmi főszámvevőt ajánlja Földváry Miksa, dr. Pátkay Dániel földbirtokost ajánlja dr. Fazekas Ferenc; rendes tagként, progresszív alapon: Eszterházy János gróf pulai erdőhivatalát ajánlja Földváry Miksa, gróf Mailáth György nagybirtokost, gróf Széchenyi István nagybirtokost, herceg Montenuovo Nándor nagybirtokost, a váci püspöki uradalom nevében Barsi Nándor püspöki uradalmi erdőtanácsost, Igmándy Aladár, mint gondnokolt, Kund Gusztáv hitbizományi birtokos gondnokát, gróf Széchenyi Géza nagybirtokost, Bezeredy István felsőházi tag, nyug. főispánt, valamennyit ajánlja Bíró Zoltán ügyvezető, gróf Keglevich Imre földbirtokost ajánlja Borhy György.

Az igazgatóválasztmány egyben köszönettel vette tudomásul, hogy gróf Eszterházy Tamás 350 pengőre emelte fel évi tagsági díját, s hogy gróf Zichy Gyula kalocsai érsek alapító tagságát átváltoztatta rendes tagsággá évi 200 pengő tagdíjjal és megengedte, hogy az 1928. évben lefizetett 500 P alapítói díjból 1928. évre 200 P, 1929. évre 200 P és 1930. év első felére 100 P számoltassék el tag-

díj gyanánt. Egyben felkérte az elnökséget, hogy köszönetét megfelelő formában juttassa az illető úrnak tudomására.

Végül Térfi Béla alelnök megemlékezik az időközben elhunyt Vargyasi Györke Károly és Ferenczy Lajos egyesületi tagokról s indítványára a választmányi ülés elhunytuk felett érzett őszinte részvételével jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmft.

Bíró Zoltán s. k., ügyvezető.

Térfi Béla s. k., alelnök.

Hitelesítésül:

Schmidt Károly s. k., vál. tag.

Gyarmathy Mózes s. k., vál. tag

Jegyzőkönyv

Az Országos Erdészeti Egyesület általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottságának Budapesten, 1929. évi december hó 6-án az egyesület székházában tartott üléséről.

Megjelentek: báró Waldbott Kelemen elnök, gróf Andrássy Sándor, Arató Gyula, Bund Károly, Fröhlich Brunó, dr. Hammersberg Géza, Karsay Károly, gróf Keglevich Gyula, Mayer Aurél, Papp Béla, Péch Kálmán, Ráduly János és gróf Teleky József bizottsági tagok.

Báró Waldbott Kelemen elnök:

Üdvözlöm a megjelent urakat és az általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottság ülését megnyitom.

A tárgyalás menetének és a hozott határozatoknak rövid feljegyzésére az egyesület ügyvezetőjét, Bíró Zoltán urat kérem fel.

A bizottság munkájában leendő részvétel alól felmenteni kérik magukat gróf Zselénszky Róbert öexcellenciája, Héjas Kálmán, Rochlitz Dezső és Doroszlay Gábor öméltóságaik betegségük, Kaán Károly öméltósága és Karácsony Sándor főerdőtanácsos úr másnemű, nem halasztható elfoglaltságuk miatt. Kérem, hogy ezt tudomásul venni méltóztassanak.

Távolmaradásukat kimentették: örgróf Pallavicini A. Károly, gróf Benyovszky Móric, Czillinger János, báró Inkey Pál, Huszár Tibor, Kallivoda Andor, dr. Hoffmann Gyula, Osztroluczky Miklós, Schmied Ernő és Mihalovics Sándor urak.

Egyben bejelentem, hogy bár Doroszlay Gábor öméltósága a bizottsági munka alól leendő felmentését kérte, elküldötte az általa régebben kidolgozott s az erdei termékek szállítására vonatkozó részt, valamint az új törvény idevágó rendelkezéseit érintő észrevételeit s így a bizottság munkájából is bőségesen kivette részét. Báró Inkey Pál úr közölte, hogy a tervezet első címére vonatkozólag részletes tervezetet készít s ezt, valamint a tervezet többi részére vonatkozó észrevételeit rövidesen beküldi.

Van szerencsém közölni a t. Bizottsággal, hogy az összes érdeképviseletek egységes állásfoglalására irányuló mozgalmunk eredménnyel kecsegtet, amennyiben az OMGE-től, a Mezőgazdasági Kamarától és a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesülettől a következő értesítéseket kaptuk:

(Az ügyvezető felolvassa az értesítéseket.)

Amint ezekből látni méltóztatnak, minden remény megvan arra, hogy az összes érdekeltségek állásfoglalását egyöntetűvé tegyük s felszólalásunk súlyát és hatóerejét ezáltal is növeljük.

Bár mai összejövetelünk tulajdonképpeni célja csak a munka szétosztása, méltóztatnék megengedni, hogy magára a tervezetre vonatkozólag néhány általános észrevételt tegyek.

Mindnyájan meg vagyunk győződve róla, hogy a tervezet elkészítői előtt egyedül a köz érdeke lebegett. Ez az igen szép cél azonban annyira lefoglalta őket, hogy az érdekek másik fontos csoportjáról, tudniillik az erdőbirtokos jogairól és érdekeiről sokkal kevésbé gondoskodtak.

A törvény célja mindenesetre elsősorban az, hogy az államhatalom és a birtokos jogviszonyát az erdőgazdálkodás terén szabályozza. Lehet-e azonban szabályozásnak tekinteni az olyan tervezetet, amely az egyik fél részére foglal le úgyszólván minden jogot, míg a másik félre majdnem kizárólag terheket és kötelezettségeket ró?

Azt hiszem, tisztelt Bizottság, hogy az ilyen törvény nem teremthet megnyugvást, nem lehet a békés együttműködés alapja, mert hiszen a tulajdonos, aki jóváhagyás és engedély nélkül a saját tulajdonán egy lépést sem tehet, előbb-utóbb megúnja az örökös kérvényezést, felülvizsgálást s mindenáron szabadulni igyekszik vagyónának attól a résztől, amely ránézve csak zaklatást jelent.

Az ilyen javaslat csak új surlódási felületeket teremt, amelyek igen alkalmasak a birtokos és felügyeleti hatóság viszonyának elmérgesítésére. Ez pedig nem lehet a törvény célja.

A másik cél volna az erdőgazdaságot, új erdők telepítését előmozdítani. Őszintén megvallom, hogy ilyen irányú intézkedéseket a törvénytervezetben nem találtam. Találtam egész csomó rendelkezést, melyek a törvény korlátozásait a birtokos által önként telepített erdőkre kiterjesztik, de semmi kedvezményt, amivel további erdőtelepítésre buzdítsák. Megtaláltam az állam jogát, amelynek alapján a közérdekből szükséges munkálatokat elrendelheti, de sehol sem találtam meg a birtokos jogát, amelynek alapján a nem az ő hibájából előállott súlyos kiadások megtérítését követelhetné attól a közönségtől, amelynek érdekében a költséges munkálatokat elrendelték. Megtaláltam a birtokos jogát arra, hogy alkalmazottját, erdőtisztjét fizethesse s az államhatalom jogát arra, hogy ezzel az alkalmazottal, ezzel az erdőtiszttel rendelkezék. Megtaláltam a birtokos kötelezettségét arra, hogy bizonyos esetekben erdejét állami kezelésbe adja, de nem találtam meg az állam kötelezettségét arra, hogy

a birtokot tényleg kezelje is, mert amit e címen nyújt, az alig több a köteles állami erdőfelügyeletnél. Találtam bonyolult adminisztrációt, összekevert hatásköröket, de nem találtam kötelező rendelkezést a birtokos életbevágó ügyeinek gyors elintézésére és felelősséget az indokolatlan késedelem okozta károkért.

Ránk vár, tisztelt Bizottság, a feladat, hogy az érem másik oldalát, amelyen a birtokos jogai és az államhatalom kötelezettségei vannak kidomborítva, előkészítsük úgy, hogy a további fórumokra csak a csiszolás munkája maradjon.

Feladatunk tehát egy új erdőtvényt hozni a régi erdőtvény helyébe. Ezt a feladatot azonban csak úgy oldhatjuk meg helyesen, hogy ha haladást tudunk e téren produkálni és ha a régi erdőtvény a mai viszonyokhoz való alkalmazkodását megvalósíthatjuk.

A reform keresztülviteléhez szükséges eszméket azonban honnan meríthetjük? Egyrészt az elméletekből, másrészt a gyakorlati tapasztalatokból. Az erdőgazdaság tulajdonképpen konzervatív jellegű üzem és így csak természetes, ha itt érvényre jut az erdőgazdasági érdekeltségnek konzervatív gondolkodási módja. De a konzervatív gondolkodás korántsem jelenti azt, hogy álljunk meg a réginél és elvileg ellenezzünk minden újítást. Jelenti azonban azt, hogy nem mindenáron követeljük újat a régi helyett, hanem ami jó volt és bevált a régiből, azt tartjuk meg, sőt egészítjük ki, a rosszat természetesen ki kell küszöbölnünk, újat pedig csak ott szabad alkalmaznunk, ahol hiány mutatkozott, s amelyből kár származott.

Újítást csak akkor szabad elhatározni, ha átgondoltuk annak minden következményét is, természetesen mindig szem előtt kell tartanunk az elérendő gazdasági célt.

Amellett ki kell terjedni figyelmünknek a jogviszonylatokra is és csak a szerzett jogok tiszteletbentartása mellett szabad reformálni erdőtvényünket és távol kell maradjunk attól, hogy ellentétbe kerüljünk a jogtisztelet alapelveivel.

Az erdőgazdaság nem lehet öncél, hanem azt egyrészt a nemzeti vagyon egy integráns részének kell tekinteni, amelyet a legmagasabb színvonalra kell emelni, másrészt szem előtt kell tartani az erdőgazdaság magánvagyon jellegét is, amely jövedelmet kell hozzon úgy a köznek, mint a tulajdonosnak és meg kell gondolni azt is, hogy a nemzeti vagyon is csak annyira értékelhető, mint amennyi jövedelmet tud produkálni rendes kamatozás mellett. Amennyiben nem tudunk megfelelő jövedelmet garantálni, nem értük el gazdasági célunkat, nem erősítettük meg gazdasági helyzetünket, hanem immobillá tennénk nemzeti, illetve magánvagyonunkat. Ezzel csődbe lehet vinni nagy vagyonokat és ettől mai helyzetünkben annál is inkább óvakodnunk kell, mert egy elveszett háború következményeinek és szenvedéseinek korszakát éljük, gazdasági helyzetünk katasztrófális és adófizető polgáraink túlterheltsége máris túlhaladta erejüket.

A törvényhozónak tehát nemzetgazdának, bölcsnek és óvatosnak kell lennie.

Tartózkodnunk kell továbbá az állami hatalom túltengésétől is, a törvény ne szolgálja az etatizmus rendszerét, hanem kizárólag csak gazdasági szempontokat.

Figyelemmel kell kísérni a mai kor földreformbeli tendenciáját is; most még sikerült elhárítani az erdőellenes támadásokat, ne adjunk tehát az új törvény által lovat azok alá, akik az erdő kisa-játítására is gondolnak.

Összhangot kell teremteni az erdőbirtokosok, az erdészeti alkalmazottak és a hatóságok között, mert csak egészséges, konszolidált alapból fakadhat egészséges, harmónikus és sikeres gazdasági élet.

Kívánatos volna, ha olyan erdőtörvényt kapnánk, amely magában foglalná az összes erdőgazdasági problémákat, csak így végeznénk korszakalkotó, egész munkát. Mindezekre ki kell terjedni figyelmünknek, mindent alaposan meg kell fontolnunk és mérlegelnünk. Ezért szerveztük meg ezt a bizottságot s midőn most az anyagot áttanulmányozás végett kiosztjuk a bizottságnak, kérem a bizottság tagjait, méltóztassanak legjobb tudásukkal, bölcs megfontolással hozzájárni a nagyjelentőségű munkához, hogy sikerüljön hosszú évtizedekre a magyar erdőgazdaság javára a felfelé ívelő fejlődésnek egy új korszakát biztosítani.

A tárgyalás során ügyvezető előadja, hogy egyes urak már is vállalták a törvénytervezet egyes címeit feldolgozásra. Így Huszár Tibor és Inkey Pál báró az I. fejezetet. Utóbbi az I. fejezetre vonatkozólag részletes tervezetet is készít és az egész tervezetre vonatkozólag is meg fogja tenni észrevételeit. Doroszlay Gábor már is megtette észrevételeit az erdei termékek szállítására vonatkozó részre és beküldötte az általa régebben kidolgozott tervezetet.

Ügyvezető ezután azt javasolja, hogy „Az Erdőkről” szóló törvénytervezet V. és VII. címének a tárgyalására és előkészítésére kérje fel a bizottság Arató Gyula, Péch Kálmán és Ráduly János, a III. címhez Doroszlay Gábor, Mayer Aurél és Mihalovics Sándor, a VII. és VIII. címhez gróf Teleky József és Hammersberg Géza, a II., IV. és VI. címhez Bund Károly és Karsay Károly bizottsági tagokat azzal, hogy a IX. címmel valamennyien külön-külön is legye- nek szívesek foglalkozni.

A bizottság a javaslatot egyhangúan elfogadja s egyben tudomásul veszi, hogy a törvénytervezet I. címével báró Inkey Pál, Huszár Tibor, Kallivoda Andor, dr. Hoffmann Gyula, Mihalovics Sándor, Onczay László, gróf Keglevich Gyula és gróf Andrassy Sándor fog foglalkozni.

A törvénytervezet bizottsági tárgyalási módjára vonatkozóan folytatott hosszabb vita után a bizottság gróf Keglevich Gyula, gróf Andrassy Sándor, báró Waldbott Kelemen, Karsay Károly, Hammersberg Géza, Arató Gyula hozzászólása után az elnök és ügy-

vezető ismételt magyarázó felvilágosításai után, az ügyvezető javaslatát fogadja el, amely szerint a törvénytervezet a bizottsági tárgyalásra, a beérkező észrevételek figyelembevételével, előadói javaslat formájában olyképpen készíttessék elő, hogy a tárgyalás a lehető legeredményesebben, a leggyorsabb tempóban legyen lefolytatható.

A további megbeszélések során a bizottság elhatározza, hogy a tervezet bizottsági tárgyalásánál az egyes indítványt tevők az általuk kifogásolt és módosításra javasolt paragrafus helyett írásban kötelesek megfelelően szövegezett javaslatot benyújtani, hogy a bizottság munkája minden tekintetben megkönnyíttessék és hogy a tárgyalás gyors tempóban lefolytatható legyen.

A bizottság egyben egyhangúan tudomásul veszi gróf Andrássy Sándornak azt az indítványát, amellyel már a mostani bizottsági ülésen lekívánja szögezni azt a három vezérelvet, hogy az új erdő-törvény keretében mindenképpen gondoskodás történjék arról, hogy az erdő először jövedelmet biztosítson tulajdonosának, másodsor a közérdekű dolgokban felmerülő kiadásokat viselje az érdekelt és végül harmadszor az erdők kezelésénél a magántulajdonosoknak az erdőhöz való kedve őriztessék meg.

Ügyvezető javaslatára elhatározza továbbá a bizottság, hogy sürgősen megkeresi a földművelésügyi minisztert, hogy a bizottsági tárgyalásokra azokat a szakreferenseket, akik a törvénytervezet összeállításával foglalkoztak, hivatalból delegálja, hogy a tárgyalások során felmerülő vitás kérdésekben a szükséges felvilágosítókat megadhassák.

Végül báró Waldbott Kelemen elnök indítványára, több bizottsági tag hozzászólása után, a bizottság a törvénytervezet bizottsági tárgyalására egyhangúan 1929. évi december hó 19., 20., 21-ik és folytatólagosan 1930. évi január hó 7., 8., 9. és 10-ik napját tűzi ki és pedig a jelzett napokon délelőtt fél 9-től fél 1-ig és délután 4—7 óráig.

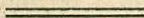
Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Kmft.

Bíró Zoltán, s. k. ügyvezető.

Egyesületi összejövetelek.

A csütörtöki összejöveteleket december hó 19-én és 26-án, valamint január 2-án, a közbeeső ünnepek miatt nem tartjuk meg. Január 9-én azonban a szokásos időben újból megkezdjük.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Közírré teszem, hogy a Zala vármegyei Radomos községi születésű Csancsár Gábor részére 1893. évi október hó 30-án 26—1893. szám alatt az erdőőri szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizonyítvány elveszvé, a helyett nevezett részére az eredetivel egyenlő értékű hiteles másolat adatott ki. Győr, 1929. évi november 29-én. A m. kir. erdőgazgatóság megbízásából: Barrois Sándor s. k., m. kir. erdőtanácsos.

I R O D A L O M

Könyvismertetés. Gazdasági ásványtan és talajismeret. A m. kir. földművelésügyi minisztérium megbízásából írta: *Treitz Péter* főgeológus (29 szöveggéppel és 3 térképpel). Ára 12 P. „Pátria” Rt. kiadása, Budapest, IX., Üllői-út 25.

A mai alacsony termésárok mellett a gazda boldogulásának alapja az, hogy fel tudja-e emelni szántóföldjének termékenységét a lehető legmagasabb fokra és ki tudja-e hozni azt a legnagyobb termést, amelyet talaja megfelelő kezelés mellett nyújtani képes. E munkának egyedüli célja az volt, hogy e cél elérésére szükséges ismereteket közölje. A könyv *Csonka-Magyarország* mezőgazdasági tagozódását és az uralkodó talajtípusoknak természetrajzát tárgyalja. Szerző a megszabott keretben csak arra szorítkozhatott, hogy a legfontosabb tulajdonságok megértéséhez nélkülözhetetlen alapismerteket magyarázza. A könyv két részből áll. Az első rész (ásványtan, közettan, földtan) a termőtalaj elemeinek szerkezetét és származását ismerteti. A második rész a „*Talajismeret*” talajtípusoknak összetételét és termékenységük fokozására szolgáló módokat tárgyalja.

Tartalom. Ásványtan. A talaj ásványainak keletkezése és tulajdonságai. A talaj ásványainak leírása. *Közettan.* A közetek tulajdonságai. A magyarországi talajok anyaközelei. (Felsorolás.) *Földtan.* A Föld keletkezése. A Föld erői: Vulkánosság. A víz, a jég, a szél geológiai működése. *A föld története.* A Föld őskora, ókora, középkora és újkora. A jelenkor.

Talajismeret. I. fejezet. A talajalakulás módjai. A klimatikai tényezőknek szerepe a talajalakulásban. *II. fejezet.* Az ősi talajok és szelvényeinek szerkezete. Erdőségi régiók és mezőségi régiók talajtípusai. *III. fejezet.* A termőtalaj alkatrészei és szerkezete. *IV. fejezet.* A termőtalajnak tulajdonságai. Fizikai tulajdonságok. Kémiai tulajdonságok. Fizikai absorptió. Kémiai absorptio. Báziscsere. A talajnak kémiai reakciója. *V. fejezet.* A termékenység és tényezői.

A talajnak élő alkatrészei. Baktériumok, gombák, algák. Az edaphonnak kártevő tagjai. Természetes vagy klimatikai termékenység. Mesterséges termékenység és fokozására szolgáló eszközök (műtrágyák). A termékenység fokának meghatározására szolgáló módszerek. VI. fejezet. A termőtalaj beosztása.

Csonkamagyarország közigazgatási térképe 1:500.000 most jelent meg az Állami Térképészet kiadásában. A 117x86 cm nagyságú térkép a csonka ország összes községeit, a járási és megyei határokat, a vasútvonalakat és főbb utakat tartalmazza. A közigazgatási beosztást a térkép sarkában elhelyezett táblázat is összefoglalja. A könnyű áttekintést megyénkénti színezés segíti elő oly hatásosan, hogy a térképet nemcsak gazdag tartalma teszi nélkülözhetetlenné, de pompás külsejével is odakívánkozik minden iroda falára.

Hasonló térkép hiányát régen érezzük. Nélkülöztünk egy oly térképet, amely jól áttekinthető és könnyen kezelhető formában, tisztán és világosan, gyorsan és pontosan tájékoztasson minden oly adatról, amelyekre nap-nap után szükségünk van s melyeknek gyors felkutatása eddig szinte lehetetlen volt. Az új térkép a csonka haza legjobb, legtartalmasabb s kidolgozás tekintetében is legtökéletesebb áttekintő térképe s mint ilyen, kedvező fogadtatásra számíthat úgy a hatóságok, ipari és kereskedelmi vállalatok, irodák stb., mint pedig iskolák és magánosok részéről is.

A térkép ára hajtogatva, borítékban 2.50 P. A térkép az Állami Térképészetnél, bizományosainál, könyvkereskedőknél, valamint a postahivatalokban is kapható.

Térképművek jegyzéke címen most adta ki az *Állami Térképészet* legújabb árjegyzékét. A jegyzék — a kiadványok száraz felsorolása helyett — tanulságos részletességgel tájékoztat a térképbeszerzéssel kapcsolatos minden tudnivalóval. Részletesen ismerteti a hivatalos helyszínrajzi térképeket, közli ezek lapbeosztását, az egyes lapok helyszínelési és kiadási adatait, az eladási helyeket, árakat stb. Hasonló részletességgel tájékoztat az intézet kiadásában megjelent turista-, város- stb. térképekről, iskolai atlaszokról, domborművü- és falitérképekről s egyéb nyomtatványokról is. A jegyzékét a Jánoshegy pompás légi fényképe díszíti.

A jegyzék a magyar térképészet iránt egyre nagyobb érdeklődést tanúsító külföld tájékoztatására, német nyelven is megjelent. Ebben a jegyzékben az intézet saját kiadványain kívül, minden egyéb, jelentős magyar térkép, sőt számos magyar vonatkozású, aktuális könyv is helyet talált. Ezt a füzetet Ép-Magyarország domborművü térképének fényképe díszíti, igen hatásosan.

Érdeklődőknek a jegyzékét az Állami Térképészet (Budapest, 114., II., Retek-utca 43.), valamint főbizományosai: az *Eggenberger* F. könyvkereskedés és *Kókai* Lajos könyvkereskedése, ingyen megküldik.

Megjelent Gustav Hempels Taschen-Kalender für den Forst-wirt 1930. 268 oldal terjedelemben, feljegyzésekre alkalmas naptár-ral, a szokásos erdészeti vonatkozású tabelláknak és az erdei utak, valamint erdei vasutak építését tárgyaló szövegrésszel. Ára 4.50 S. Megrendelhető Moritz Perles könyvkereskedésében, Wien, I., Seiler-gasse 4.

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére megengedem, hogy Vermes Győző nyugalmazott m. kir. főerdőtanácsosnak, az erdészet érdekében teljesített buzgó szolgálataért, elismerésem tudtul adassék. Kelt Budapesten, 1929. évi november hó 7. napján. *Horthy s. k., Mayer János s. k.*

Kovács Zsigmond m. kir. segéderdőmérnököt, a makói m. kir. erdőhivatal vezetőjét, a szegedi Ferenc József-tudományegyetem jog- és államtudományi karán 1929. évi november hó 16-án az állam-tudományok doktorává avatták.

Halálozások. Vett értesülés szerint Hajts Géza okl. erdőmérnök és ifjú Scholtz Hugó, egyesületünk rendes tagjai meghaltak. Elhalá-lozásukról közelebbi adatok, sajnos, nem jutottak birtokunkba. Béke hamvaikra.

Szigorlatok a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki fő-iskolán. A soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán a tanév elején az erdőmérnöki II. szigorlatok november 16-án és 18-án tartattak meg, amelyre a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi minisztérium részéről kültagul *Papp Béla* miniszteri tanácsos úr küldetett ki.

Ezzel az alkalommal a következő szigorlómérnökök nyertek erdőmérnöki oklevelet: Karner Ödön, Szentpétery Géza, Vendel Ferenc, Vermes Imre és Wazek Antal.

Megjegyzés a „Milyen a tipikus kanadai nyár” című közle-ményre. A körülmények folytán csak most került kezembe az E. L. októberi füzete, melyben Béky Albert a kanadai nyár ismertető-jeleit közli. Miután véleményem szerint már neki is „hamisított” kanadai került szeméi elé, legyen szabad az E. L. közönségének figyelmét az E. L.-ban 1914 augusztus 15-én megjelent épp ezen megismerési szempontból közölt tanulmányomra felhívni.

És ha már valamelyik Alföld-fásító kolléga fáradságot vesz magának, hogy a fenti füzetet kikeresse, figyelmébe ajánlok egy más, az Alföld fásításánál szerintem nagyon jól felhasználható fanemet, az amerikai feketediót, melyről ugyanazon évfolyam augusztus 1-i számában van ismertetés.

Majerszky István.

A Délidunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület közgyűlése.

Ez év november 23-án tartotta a Délidunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület ezévi közgyűlését Kaposvárott. A szép számmal megjelent tagokat és a kiküldött képviselőket Fuhrmann Antal elnök üdvözölte s magvas megnyitó beszédében vázolta az egyesület elmúlt évi munkásságát.

A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök-választást ejtették meg s az egyesület elnökévé közfelkiáltással gróf Benyovszky Móric nyugalmazott főispán, siklói nagybirtokost választották meg.

Az újonnan választott elnököt, akit küldöttség hívott meg a közgyűlésre, a megjelent tagok lelkes, szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadták.

Gróf Benyovszky Móric elnök, miután megköszönte a belé helyezett bizalmat, találó szavakkal vázolta az egyesület célját és hitvatását, majd a maga részéről odaadó munkakedvéről és megértő szeretetéről biztosította az egyesületet.

Ezután a közgyűlés az alapszabálytervezetet tárgyalta le.

Az ügyvezető és pénztáros jelentésének letárgyalása után a közgyűlés az évi tagsági díjat az 1929. évre 4 pengőben állapította meg, míg a jövőévi tagdíj megállapítását arra az időre halasztotta, amikor a választmány a költségelőiránnyal elkészül.

Az indítványok során egyesületünk ügyvezetőjének javaslatára a közgyűlés az Elnökséget bízta meg, hogy az Országos Erdészeti Egyesülettel az együttműködés módozatainak megállapítására tárgyalásokat folytasson s egyúttal elhatározta, hogy az új erdőtörvénytervezet ügyében az Országos Erdészeti Egyesülettel közös fölterjesztéssel fordul a földművelésügyi miniszter úrhoz. Ezután közgyűlés az elnök lelkes éltetésével véget ért.

A földművelésügyi miniszter urat a közgyűlésen Papp Béla miniszteri tanácsos képviselte s a megjelentek között báró Inkey Pál nagybirtokoson kívül ott láttuk a négy érdekelt vármegye erdő-tisztikárának színe-javát.

A közgyűlést barátságos összejövetel követte a kaszinó nagytermében, amelyen gróf Benyovszky Móric elnök meleg, közvetlen szavak kíséretében ürítette poharát az egyesület jövőjére.

A vidám társaság csak a késő éjjeli órákban oszlott széjjel.

Szavatossági biztosítás vadászati szerencsétlenség esetére.
Értesítjük tisztelt tagtársainkat, hogy egyesületünk közbenjárására a Nemzeti Balesetbiztosító Rt. az uradalmak hajtó- és körvadászaiból származó szavatossági károk ellen — legyen a szenvedő fél vendég, avagy alkalmazott — a következő előnyös módozatok mellett vállal biztosítást:

10.000 P egy személy sérülésére vagy halálára;

40.000 P egy esemény folytán bekövetkező sérülések vagy halálesetek ellen.

	Pengő
500 kat. holdig	75.60
1000 kat. holdig	120.96
2000 kat. holdig	161.28
3000 kat. holdig	181.44
5000 kat. holdon felül	302.40

Felkérjük t. tagtársainkat és az érdekelt uradalmakat, hogy a nagyon is ajánlható biztosítás igénybevétele esetén egyesületünk közvetítését igénybevenni szíveskedjenek.

26. kimutatás

a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet *alapítójának gyarapítására* az 1929. évi november 1-től 30-ig az erdészeti társadalom részéről felajánlott és befizetett adományokról. *Befizettek:* Béky Albert 2, Botos Géza 4, Burdáts János 4, Cseke Lajos 1, Cserneczky Károly 1.50, Csery Géza 5, Dercsényi István 2, vitéz Fejes József 1, Füstös Zoltán 2, Gloser Dezső 1, Haracsi Lajos 1, Kelemen Jenő 4, vitéz Kiss Lajos 1, Kósa Gyula 2, Kovássy Kálmán 2, Kutasy Viktor 1, Létay Gyula 2, Maróthy Emil 2, Modrovich Ferenc 3, Muck András 2, Nagy Jenő 2, Nagy László 5, Orbán László 1, Ronchetti Gáspár 10, Sébor János 3, Szegedy Oszkár 2, Takács János 2, Tamásy József 5, Terray Gyula 3 pengőt. A jelen kimutatás szerint befolyt összeg 76.50 pengő, amelyhez hozzáadva a már előzőleg kimutatott befizetések összegét, a gyűjtés eddigi eredménye 7743.36 pengő. Bianco-csekklap használata esetén a befizetések „M. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet, Sopron” címen az 57.936. számú csekkszámú lánkra eszkozlendők. Sopron, 1929 december 1.

Széki János főiskolai tanár,
a Segélyző Egylet elnöke.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei. A Kamara választmányának 128. és 129. üléséből. A választmány 1929. évi november hó 8-án rendes ülést tartott, melyben elhatározta, hogy bizottságot küld ki a Mérnöki Rendtartásról szóló törvény 3. §. utolsó bekezdése alapján a bírósági szakértői működésre jogosultság megállapítása céljából kiadandó igazságügyminiszteri rendelet újabb előkészítésére, miután a mérnöki munkafenntartási rendelet megjelenése folytán e jogszabály kiadásának szorgalmazását időszerűnek látja és mivel az 1925. évben készült rendelettervezet az időközti változások folytán ma már esetleg nem állhat helyt.

Kamarai tag részéről érkezett indítványra elhatározta a vá-

lasztmány, miszerint az illetékes minisztériumhoz fog fordulni az-iránt, hogy mérnöki természetű építőmunkákra vonatkozó megbí- zások csak oly vállalatoknak adassanak ki, amelyek vezetésében a mérnöki szaktudás biztosítva van.

Kamarai tag indítványai folytán a választmány elhatározta, hogy kérni fogja a telekkönyvi hivatalok szervezetében mérnökök hivatalos közreműködésének intézményes biztosítását, továbbá a telekkönyvi térképmásolásra vonatkozólag hatályban lévő 31.200/1925., illetve 56.700/1925. számú igazságügyminiszteri rendeletnek olyan módosítását, amely a Kamara tagjai részére a térképek használatát a legmesszebbmenően megkönnyítse és az ezzel kapcsolatos anyagi biztosíték terheit enyhítse.

Foglalkozott a választmány azzal a gyakori panasszal, hogy a Kamara tagjait a pénzügyi hatóságok kereskedelmi és iparkamarai illetékekkel róják meg abban az esetben is, ha ipart nem űznek; a választmány úgy határozott, hogy a jogosulatlan illetékkivetések megszűnése érdekében felterjesztéssel él a m. kir. pénzügyminisz- ter úrhoz.

Ugyancsak felterjesztéssel kíván élni a választmány a Kamara tagjainak abban az általánosan panaszolt sérelme tárgyában is, hogy törvényszéki szakértői működésükért a bíróságok oly minimá- lis díjakat állapítanak meg, melyek sok esetben kész kiadásait sem fedezik.

Az ülés során a választmány egy oly kérelmet is tárgyalt, melynek benyújtóját a Kamara a mérnöki cím jogosulatlan hasz- nálata miatt — mint ez még ma is számtalan esetben történik — a Mérnöki Rendtartásról szóló törvény 67. §-a alapján feljelentett és aki a feljelentés visszavonását kérte. Mivel azonban a mérnöki cím védelmére alkotott fenti jogszabályt még ma is igen gyakran a leg- flagránsabban megsértik, a választmány arra az álláspontra helyez- kedett, hogy a feljelentés visszavonásával sem a köz, sem a mérnök- ség érdekeit nem szolgálja.

Az 1929. évi november hó 15-én tartott rendkívüli ülésében a választmány tudomásul vette, hogy a budapesti iparfelügyelőség a Kamara konkrét panasz folytán történt felszólalása nyomán felhívta az egyik budapesti textilipari vállalat figyelmét arra, hogy számos textilipari gyakorlattal bíró magyar mérnök áll a vállalatok rendelkezésére. Az új székesfővárosi törvény tervezetét tárgyalva, elhatározta a választmány, miszerint kérni fogja a ter- vezet oly irányú kiegészítését, melynek értelmében a mérnökségnek a székesfőváros törvényhatósági bizottságában nagyszámú kép- viselet biztosíttatik és a mérnökség a főváros műszaki vezetésében is intéző szerephez jut.

A választmány fenti ülésekben egyebekben önkormányzati ügyeket intézett.

Kimutatás. Emléktábla céljaira küldtek: Ráduly János 3, Balogh Ernő 3, Hinfner György 1, Petényi Keresztély 2, Gyarmathy Mózes 1, Marschalkó Ferenc 1, dr. Fazekas Ferenc 1, Greger Géza 1, Karácsony Sándor 5, Schmidt Károly 5, Rouchetti Gáspár 2, Pintér Sándor 2, Tomasovszky Imre 2, Kraffszky Ferenc 5, dr. Kovács Zsigmond 2.08, Komáromi László 1, Imrik Zoltán 1, Hamernyik Béla 1, Biró Zoltán 5, Pérk Kálmán 5, Bund Károly 5, Ostadal K. Jenő 5, Kardoss Kálmán 1, Rochlitz Dezső 10, Szabó József 3, Baumann Béla 2 és Takács Zsigmond 5, összesen 80 pengő 08 fillér. — További adományok szíves beküldését kérjük.

Faanyagok és építési anyagok tájékoztató árai

1929 december hóban

I. Belföldi faárak:
termelők és nagykereskedők
közötti forgalomban:

1. Rönkfa m³-ként

	Pengő
ab feladóállomás	
Tölgy 30 cm felül	40—50
Tölgyfournier 45 cm felül	80—110
Bükk 30 cm felül....	30—35
Kőris 30 cm felül....	40—48
Kőrisfournier	80—110
Szil 30 cm felül	28—42
Gyertyán 25 cm felül	28—45
Jávor 30 cm felül	45—55
Éger 26 cm felül	28—35
Nyár (gyufafa)	23—28
Nyárfournier 50 cm felül	
Kőris bognárfa 10 t. v.g.	300—450
Szil „ 10 „ „	280—360
Akác „ 10 „ „	420—440
Tölgy bányafa szlov. ab m. határ	36—38

2. Tűzifa:*

ab feladóállomás	
Belföldi száraz hasáb	225—260
Belföldi „ vegyes	220—245
Belföldi „ dorong	210—230
Erdélyi tűzifa ab m. határ	245—275
Szlovenszkói tűzifa ab m. határ	230—300
Jugoszláviai tűzifa ab m. határ	230—280
<i>Kicsinybeni árak Budapesten</i> házhoz szállítva forg. adó nélkül	
Aprított fa q-ként	5.40
Hasábfá „	5.00
Bérvágás „	0.88

3. Egyéb faanyagok:

Bükk keréktalp db (f)	34—42
Kőris „ „ (f)	48—56
Nyírfarúd db	2.00—2.20
Tölgydonga I-a akója	4.50—5.50

* Dunántúlon kedvező szállítási viszonyok mellett magasabb árakat is fizettek.

Tölgydonga II-a akója	Pengő 2.60—3.00
--------------------------------	--------------------

4. Fűrészelt faárak:

m³-ként vagontételekben
budapesti paritásban + forg.
adó

Tölgy	120—160
Bükk gőzölt szélezett	90—110
Bükk „ szélezetlen	80—100
Bükk gőzöletlen „	70—90
Kőris	120—160
Szil	70—90
Gyertyán	80—120
Jávor	96—140
Éger	80—110
Nyár	48—68

5. Budapesti fenyőfa-detail- árak:

ab raktár

Válogatott lucfenyő..	135—140
I. oszt. áru 24 mm alapon	126—132
II. oszt. áru 24 mm alapon	105—110
III. oszt. áru 24 mm alapon	90—96
Léc hosszú	95—100
Zárléc lucfenyő ...	96—100
Faragott fa alapára..	80—95
Fűrészelt fa 6 m-ig..	76—82
Zsindely ezre 18 collos	40—44
Rúd 8 cm fm. (fill.)	50—56
Rúd 10 „ fm. (fill.)	68—72

6. Faszén:

Belföldi I-a 10.000 kg	690—800
Belföldi II-a 10.000 kg	650—760
Retortászen ab m. h. à	920—980

II. Építési anyagok árai:

ab kereskedő telepe

Égetett agyagtégla ezre nagy méretű	78.40—84
kisméretű	60—64
1 q égetett mész	6—8
1 m ³ oltott mész	40—50
100 kg portlandcement	8—9

**Az „Erdészeti Lapok“ 1929. évi XII. füzetének
HIRDETÉSEI.**

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 20 fillér. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 32 P.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény

Apróhirdetéseknél egy szó 12 fill., álláskeresleti hirdetéseknel 6 fill.

Külön melléletek megegyezés szerint.

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

Elvállalja termelt, tővönálló vagy feldolgozott fakészletek bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben készséggel áll az erdőbirtokos és erdőtiszt urak rendelkezésére.

(1. XII. 9.)

Hárs- és égergömbfát 30 cm vastagságtól feljebb, kanadai nyárfát és diórönkfát 35 cm vastagságtól feljebb, állandóan vásárolunk. Szép csomoros nyár szintén érdekel bennünket. Fornyár- és keményfatermelő R.-T. Budapest, IX., Csont-u. 1. (10.)

Fiatal, nős erdőmérnök alkalmazást keres szakmabeli és gépgyári gyakorlattal. Szíves megkeresést „Állandó” jelige alatt a szerkesztőség továbbít. (4. IV. 4.)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A gelénesi volt úrbéri birtokosság közhírré teszi, hogy Gelénes község határában a volt úrbéres birtokossági 33 kataszteri holdnyi területén mintegy 3075 köbméter tölgyeszerszám és 6000 köbméter tűzifára becsült, tövön álló fatömeg 1929 december hó 30-án délelőtt 10 órakor a gelénesi ref. iskolában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 93.576 pengő és 50 fillér.

Az árverés megkezdése előtt 20.000 pengő készpénzben, vagy kellő biztosítékot nyújtó takarékbetétkönyvben óvadékul letétbe helyezendő, míg a vételárhátralék az árverés napjától számított 8 nap alatt teljesen kifizetendő.

A zárt írásbeli ajánlat az árverés megkezdése előtt az árverést vezető kezeihez átnyújtandó.

A részletes árverési és szerződési feltételek Gelénes községben az úrbéres elnöknél, vagy a vásárosnaményi m. kir. erdőhivatalnál megtekinthetők.

Gelénes, 1929 december hó 3-án.

(13.)

Elnökség.

Hárs- és éger-rönkfát 30 cm-től feljebb, 3.00 métertől feljebb, jávor-, barna kőris-, platán- és kanadai nyár-rönkfát 45 cm vastagságtól feljebb vásárolunk. Furnérgyár és Keményfatermelő Rt., Budapest, IX., Csont-utca 1. (2. IX. 9.)

Hatvanezer kettő éves elsőosztályú ákácsemetét és hatvan kg elsőrendű ákácmagot keresünk megvételre. Úgy a csemeték, mint a mag 1930. évi március 10—20 közt szállítandó. Ajánlatot csomagolva, ab feladóállomás kér: Erdőhivatal, Bataapáti. (14.)

Erdőőri állást keres 24 éves, erős, gyermektelen egyén. Szakiskolát és négy középiskolát végeztem. Az erdőészet és vadászat terén 5 évi gyakorlatom van. Irodán jól dolgozom, perfekt gépíró vagyok. Ódor Imre erdőőr, Tekepuszta, Tét, Győr m. (8. III. 2.)

27 éves, 4 középiskolát végzett, kitünően szakvizsgázott egyén, aki irodai munkák végzésére is alkalmas, az összes erdőgazdasági munkák vezetésében, valamint nagy- és kisvad vadászatában járassággal bír, felmondatlan állásából jobb erdőőri, főerdőőri vagy ehhez hasonló állást keres. Szíves megkereséseket fizetés megjelölésével a kiadóba „Hoszu gyakorlat” jelígre kér. (12.)

Tölgymakk, fenyőmagvak és lombfamagvak, erdőészeti csemeték, sorfák beszerezhetők Keiner Rezső okl. erdőmérnöknél, Budapesten, Fery Oszkár-utca 34. szám alatt vagy továbbra is Keiner Rezsónél, Gödöllőn. (5. IV. 4.)

4677/1929. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Alulírott erdőigazgatóság az altisztek személyzeti létszámában megüresedett kettő (2) ideiglenes minőségű I. osztályú altiszt-erdőőri állásra pályázatot hirdet.

Az állások az 1925. évi 7000. és 9000. M. E. számú kormányrendeletekben meghatározott javadalmazással vannak egybekötve.

Pályázati határidő 1929. évi december hó 30.

A részletes pályázati feltételeket alulírott erdőigazgatóság válaszbélyeg ellenében megküldi az érdeklődőknek.

Gödöllő, 1929. évi december hó 9-én.

(17.)

M. kir. állami és kor.-urad. erdőigazgatóság.

**NEMES OSZKÁR LÁDA-
ÉS FAIPARI RT.
BUDAPEST X, SZÁLLÁS-U. 26**

Szállít kész ladát,
fagyapótot és
esomagoló-hordót.

Telefon: Aut.
366-06, 354-06.

(3. VI. 6.)

A küszöbön lévő vadászati évadra minden vadász lássa el magát

vadászati szerencsétlenség esetére szavatossági biztosítással. Ez fedez minden baleseti kárigényt, amelyet a vadással szemben támasztani lehet

évi 15 pengő 12 f-ért

Vadásztársaságok együttes biztosításnál külön előnyt élveznek. Kivételesen kedvező díjakat és feltételeket nyújt: mindennemű baleset, autó motorkerékpár, traktor, mezőgazdasági és üzemi szavatossági biztosításnál a 36 éve fennálló

„Nemzeti“ Baleset-Biztosító Részvény-Társaság

központja: Budapest, V., Nádor-utca 28. szám. Képviseltek az ország minden jelentékenyebb helyén. További felvilágosítást lapunk szerkesztősege, illetve az Erdészeti Egyesület fog megadni.

(7. IV. 3.)

Erdőaltiszt, szakvizsgázott⁺, nős, kiscsaládú, középkorú, szerény igényű, január 1-ére, esetleg későbbi belépésre kerestetik. Nevezett főképen tölgyerdő nevelésében és az erdő kitermelésében jártas legyen. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és fizetési igények megjelölésével küldendők örgróf Pallavicini János uradalma, Tornaszentjakab, u. p. Hídvégardó. (16.)

Dunántúli uradalomba, 300 holdas erdőgazdaságba, **szakvizsgázott**, kellő gyakorlattal is rendelkező **erdőőrt** keresek, aki ezenkívül az apróvadgondozásban, különösen pedig a **fácántenyésztésben** jártas. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt kézirásos kérvények e lap kiadóhivatalába „**Fácántenyésztő**” jeligére küldendők. (11.)

Szakvizsgázott, erős, magas, jómegjelenésű, nős, egy 7 éves gyermekkel bíró, 38 éves, róm. kath. erdőőr, aki az erdészetnek minden ágában, apró- és nagyvad tenyésztésében, dúvadak méreggel való irtásában kitünő szakember, hosszú időről szóló kitünő szolgálati bizonyítvánnyal rendelkezik, volt csendőr és teljesen megbízható, igen szerény igényekkel erdőőri vagy vadászati állást keres január 1-ére. Bemutatkozik saját költségén. Szíves megkeresést kér. Varga József urad. erdőőr, Tolnanémedi, Tolna megye. (9. II. 9.)

AJÁNLOK

vetésre alkalmas

I. oszt. kocsányos tölgymakkot

(*Quercus pendunculata*) metszéssel megállapított 80—90 százalékos csirázóképességgel, hektoliterenként 18 pengőért és vetésre alkalmas

I. oszt. kocsánytalan tölgymakkot

(*Quercus sessiliflora*) metszéssel megállapított 80—90 százalékos csirázóképességgel, hektoliterenként 42 pengőért (15)

Klenganstalt

A. Grünwald, Forst-Samenhandlung, Wiener-Neustadt, Oesterreich

Az „Erdészeti Lapok“ 1929. évi XII. füzetének tartalma:

	Oldal
Kérelem a tagdíjak és előfizetési díjak beküldésére	437
Hirdetmény	438
Miniszteri jubileum	439
<i>Béky Albert</i> : Az „aljafa” szerepe az erdő természetes felújításánál	440
<i>Mayer Zoltán</i> : Tanulságok	451
<i>Fritsch Antal</i> : A kritika	458
<i>Rohoska Soma</i> : Az 1924. évi 5007. P. M. sz. rendelet és a 9862/1920. M. E. sz., illetve a 83.100/1920. B. M. sz. rendelet egymás-mellé állítása a gyakorlatban	459
Vidéki levél a parádi közgyűlésről	464
<i>Egyesületi közlemények</i> : Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányának Budapesten, 1929. évi november hó 25-én az egyesület székházában tartott rendes üléséről	466
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottságának Budapesten, 1929. évi december hó 6-án az egyesület székházában tartott üléséről	474
Egyesületi összejövetelek	478
<i>Hivatalos közlemények</i> : Csancsár Gábor részére kiállított erdőőri szakvizsgabizonyítvány-másolat kiadása ügyében	479
<i>Irodalom</i> : Könyvismertetés. Gazdasági ásványtan és talajismeret. — Csonkamagyarország közigazgatási térképe 1:500.000. — Térképművek jegyzéke. — Megjelent Gustav Hempels Taschen-Kalender für den Forstwirt 1930.	479
<i>Különfélék</i> : Személyi hírek. — Halálozások. — Szigorlatok a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán. — Megjegyzés a „Milyen a tipikus kanadai nyár” című közleményre (<i>Majerszky István</i>). — A Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület közgyűlése. — Szavatossági biztosítás vadászati szerencsétlenség esetére. — 26. kimutatás a főiskolai segélyalapra befolyt összegekről. — A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei. — Kimutatás	481
Faanyagok és építési anyagok tájékoztató árai 1929. évi december hóban	486
Hirdetések	I—IV
<i>Függelék</i> : Az Erdészeti Lapok 1929. évi I—XII. füzetének tartalma.	

Felelős kiadó: Bíró Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt. Budapest. Felelős üzemvezető: Győry Aladár.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti :

BIRÓ ZOLTÁN

<i>Biró Zoltán: Próbakozás</i>	IV. 56
— Egy kis erdőgazdasági politika	VI. 123
— Erdészeti adminisztrációnk	VII—VIII. 182
— Reflexiók	III. 39
<i>Bodor Gábor: Az Alföld fásítása</i>	XII. 458
<i>Fritsch Antal: A kritika</i>	VI. 155
<i>Haracsi Lajos: Optikai úton mért ferdetávolságok grafikus</i>	V. 96

Megjelenik minden hó 15-én

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon : 237—22)

TARTALOM.

I. CIKKEK.

<i>Barsi Nándor</i> : Hozzászólás báró Inkey Pál cikkéhez	III. 45
<i>Béky Albert</i> : Az „aljafa” szerepe az erdő természetes felújításánál	XII. 440
<i>Bíró Zoltán</i> : Próbálkozás	IV. 54
— Egy kis erdőgazdasági politika	IV. 56
— Erdészeti adminisztrációnk	VI. 123
— Reflexiók	VII—VIII. 182
<i>Bodor Gábor</i> : Az Alföld fásítása	III. 39
<i>Fritsch Antal</i> : A kritika	XII. 458
<i>Haracsi Lajos</i> : Optikai úton mért ferdetávolságok grafikus redukálása	VI. 155
<i>Hauszmann Béla</i> : A gimzarvasállomány kezeléséről	V. 96
<i>Dr. Hoffmann Gyula</i> : Az 1929. évi XXX. törvénycikk	X. 316
<i>Báró Inkey Pál</i> : Üzemtervi kényszer és erdőkategóriák	II. 17
<i>Kállay Árpád</i> : Racionalizálás és az erdőgazdaság	VI. 141
<i>Kallivoda Andor</i> : Külkereskedelmi mérlegünk és a magyar erdőgazdaság	VI. 56
— Egy-két észrevétel az erdőtörvényhez	IX. 253
<i>Kovássy Kálmán</i> : Debrecen sz. kir. város erdőgazdasága	IX. 264, X. 325
<i>Magyar Pál</i> : A szikesfásítás kísérletek eddigi eredményei	VII—VIII. 189
<i>Mayer Zoltán</i> : Tanulások	XII. 451
<i>Plauder Nándor</i> : A német dongák helyes számítása és a fakereskedelmi szokványok intézkedései	V. 92
<i>Rikly István</i> : Az erdőmérnöki főiskola 1929. évi májusi tanulmányútja	VII—VIII. 203
<i>Rohoska Soma</i> : Céllovás és vadtalálat	VII—VIII. 216
— Az 1924. évi 5007. P. M. sz. rendelet és a 9862/1920. M. E. sz., illetve a 83.100/1920. B. M. sz. rendelet egymásmellé állítása a gyakorlatban	XII. 459
<i>Roth Gyula</i> : Miért ellenzik Eberswalde-n a „Dauerwald”-ot?	V. 88
— Az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Szövetségének újjáalakulása	IX. 289
<i>Szántó István</i> : Az erdőgazdasági kettős könyvvitel	IX. 275, X. 338
<i>Tóth József</i> : Az erdei fenyő-levéldarázs (<i>Lophyrus pini</i> L.)	II. 25
<i>Dr. Weisz Leó</i> : Mak Domonkosról adalékok az erdészeti szakoktatás történetéhez hazánkban	VI. 133
— Napi kérdések	I. 1
— Kiss Ferenc	IX. 252

— Ivanich Ferenc	IX. 253
— Az új erdőtörvény tervezete	XI. 372
— Utóhangok	XI. 373
— Beszámoló	XI. 374
— Miniszteri jubileum	XII. 439
— Vidéki levél a parádi közgyűlésről	XII. 464

II. EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I. Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Budapesten, 1928. évi december 14-én tartott rendes üléséről	I. 3
II. Jegyzőkönyv az O. E. E.-nek 1928. évi december 15-én tartott rendkívüli közgyűléséről	I. 9
Meghívó az O. E. E. igazgatóválasztmányi ülésére	IV. 53, VII—VIII. 181, XI. 371
Barátságos összejövetelek az O. E. E. helyiségeiben	IV. 54, V. 88, VI. 161, IX. 289, X. 353, XI. 428, XII. 478
Kérelem az egyesületi tagokhoz	V. 87
Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Budapesten, 1929. évi április hó 24-én az egyesület helyiségében tartott rendes üléséről	V. 100
Az O. E. E.-nek a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz, a MÁV tüzifaszükségletének biztosítására vonatkozó versenytárgyalási kiírásának megváltoztatása ügyében intézett felirata	VI. 109
Erdészeti statisztikai adatok	VI. 161
Lapunk júliusi és augusztusi száma	VI. 161
A bizottságok összetétele	VI. 161
Az Országos Erdészeti Egyesület 1929. évi rendes közgyűlésének helye és ideje	VII—VIII. 219
Lapunk szeptember havi száma	VII—VIII. 219
Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Budapesten, 1929. évi június hó 17-én tartott rendes üléséről	VII—VIII. 219
Meghívó az O. E. E. 1929. évi rendes közgyűlésére	IX. 247
Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Budapesten, 1929. évi augusztus hó 22-én tartott rendes üléséről	IX. 284
Meghívó az egyesület helyiségében tartandó előadásra	X. 315
A Kormányzó Úr Ó Főméltóságának választávirata a parádi közgyűlés hódoló táviratára	XI. 381
Felhívás a magyar erdőtisztikarhoz	XI. 381
Felhívás a magánszolgálatban álló erdőtiszt urakhoz	XI. 382
Jegyzőkönyv az O. E. E.-nek Parádon, 1929. évi október 16-án tartott évi rendes közgyűléséről	XI. 382
Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Parádon, 1929. évi október 16-án tartott rendes üléséről	XI. 406
Jegyzőkönyv az O. E. E. adó-, vám- és tariffaügyi bizottságának 1929. évi október hó 15-én Parádon tartott üléséről	XI. 410
Jegyzőkönyv az O. E. E. szakoktatás- és kísérletügyi bizottságának 1929. évi október 15-én, Parádon tartott üléséről	XI. 413
Jegyzőkönyv az O. E. E. általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottságának 1929. évi október hó 15-én, Parádon tartott üléséről	XI. 416
Jegyzőkönyv az O. E. E. a magánerdőtisztek szolgálati viszonyának rendezését előkészítő bizottságának 1929. évi október hó 15-én, Parádon megtartott üléséről	XI. 419

Jegyzőkönyv az O. E. E. szervezőbizottságának 1929. évi október hó 15-én, Parádon tartott üléséről	XI. 422
Dr. Luntz Géza felolvasása	XI. 427
Kérelem a tagdíjak és előfizetési díjak beküldésére	XII. 437
Jegyzőkönyv az O. E. E. igazgatóválasztmányának Budapesten, 1929. évi november hó 25-én az egyesület székházában tartott rendes üléséről	XII. 466
Hirdetmény	XII. 438
Jegyzőkönyv az O. E. E. általános erdőgazdasági és törvény-előkészítő bizottságának Budapesten, 1929. évi december hó 6-án az egyesület székházában tartott üléséről	XII. 474

III. HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

Hirdetmény az 1929. évi utolsó erdészeti államvizsga tárgyában	I. 15
Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap zárszámadása az 1927—28. évről	II. 35
A m. kir. földművelésügyi miniszter az erdősítés terén szerzett érdemeiért Dréher Jenő földbirtokos és Fónagy István uradalmi erdőmérnöknek elismerését fejezte ki	IV. 84
Felvétel és beiratkozás a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán az 1929—30. tanév téli felére	V. 112
Az 1924. és 1925. évek folyamán sikerrel teljesített közérdekű erdősítések, valamint gazdasági és tanyafásítási jutalmak odaítélése	VI. 162
Hirdetmény az erdőőri és vadőri szakvizsgák megtartásáról	VI. 165
Hirdetmény az állami erdei facsemeték és suhángok kiszolgáltatása tárgyában	VI. 166
Felhívás az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alaptól az 1929—30. tanévben kiosztható segélyek ügyében	VI. 168
Pályázati hirdetmény a m. kir. felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamra való felvételre	VII—VIII. 230
Klözsel Oszkár részére kiállított erdészeti államvizsgái oklevél-másodlat	VII—VIII. 231
Kránitz György részére kiállított erdőőri szakvizsgabizonyítvány másolata tárgyában	XI. 428
Csancsár Gábor részére kiállított erdőőri szakvizsgabizonyítvány-másolat kiadása ügyében	XII. 479

IV. IRODALOM.

Könyvismertetés. Dr. Josef Köstler: Kapitalismus und Forstwirtschaft (<i>F. M.</i>)	V. 114
„Forstliche Rundschau” (<i>F. M.</i>)	V. 114
Könyvismertetés. Magyarország mezőgazdasági földrajza	VI. 170
Gyakorlati jégkárbecslés	VI. 170
A gazdasszony dolga	VI. 171
Dr. A. M. Röhr: Geschichtliche Entwicklung und Waldbauliche Bedeutung der Vorrats- und Zuwachsmethoden (<i>F. M.</i>)	VI. 171
Kelet-Poroszország erdőgazdasági viszonyairól (<i>F. M.</i>)	VI. 171
Könyvismertetés. Vági István m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai rendes tanárnak „A meteorológia és éghajlattan elemei” című könyve	VII—VIII. 232

Az adó és könyvvitel	X. 354
A mezőgazdasági számtartás	X. 354
A válás gyökeres reformja	X. 355
Dr. Engländer Árpád: A rheumas bajok házi kezelése	XI. 429
Könyvismertetés. Gazdasági ásványtan és talajismeret	XII. 479
Csonkamagyarország közigazgatási térképe	XII. 480
Térképművek jegyzéke	XII. 480
Megjelent Gustav Hempels Taschen-Kalender für den Forst- wirt 1930.	XII. 481

V. KÜLÖNFÉLÉK.

Kitüntetés	I. 11
Személyi hírek VII—VIII. 232, IX. 292, X. 356, XII. 481	
Halálozások I. 10, II. 29, III. 48, IV. 80, V. 115, VI. 172	
	VII—VIII. 232, IX. 292, X. 356, XI. 429, XII. 481
Farbaky István †	I. 10
Az erdészeti főosztály ügy- és személybeosztása 1929 jan. 1-től	I. 11
Hoffmann Gyula előadása a szombathelyi törvényszéken	I. 12
15. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1928 december 1-től de- cember 31-ig befolyt adományokról	I. 13
16. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 január 1-től január 31-ig befolyt adományokról	II. 33
17. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 február 1-től febr- ruár 28-ig befolyt adományokról	III. 50
18. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 március 1-től már- cius 31-ig befolyt adományokról	IV. 83
19. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 április 1-től április 30-ig befolyt adományokról	V. 118
20. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 május 1-től május 31-ig befolyt adományokról	VI. 177
21. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 június 1-től június 30-ig befolyt adományokról	VII—VIII. 233
22. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 július 1-től július 31-ig befolyt adományokról	IX. 312
23. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 augusztus 1-től augusztus 31-ig befolyt adományokról	X. 368
24. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 szeptember 1-től szeptember 31-ig befolyt adományokról	X. 369
25. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 október 1-től októ- ber 31-ig befolyt adományokról	XI. 433
26. kimutatás a főiskolai segélyalapra 1929 november 1-től november 30-ig befolyt adományokról	XII. 483
Megvételre keresem	I. 13
Dícsérő elismerés	II. 29
Kiviteli illeték a rönkfára	II. 30
A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola évkönyve az 1927—28. tanévről	II. 30
A Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület rendes közgyűlése	II. 32
Szerkesztőváltás	II. 33
A cári Oroszországból	II. 33
A gyümölcs téli kezelése	II. 33
Kinevezés	II. 34
Változás az Országos Erdészeti Egyesület ügyeinek vitelében A főiskolán a tanév ismét október 1-én kezdődik	III. 48 III. 49

A vörösfenyő-rák (F. M.)	III. 49
Az erdei szalonka-prognózis	III. 49
A magyar mérnökök ünnepi ülése	III. 51
Az „Államerdészet” az ideai „Országos Mezőgazdasági Kiállítás”-on (Tomasovszky I.)	IV. 80
Hajek Antal	IV. 81
Országos kiállítás Kaposvárott	IV. 81
A „Balatonvidék” fásítása (Tomasovszky I.)	IV. 81
Szaktársaink figyelmébe (Róth Gyula)	IV. 82
A „Rádiós gazdasági előadások”	IV. 83
Felhívás találkozóra	IV. 83
A MÁV tűzifa-versenytergyalásának eredményei	V. 115
A „Carpathia” fatermelők és fakereskedők országos egyesületének mult évi jelentéséből	V. 116
Kérelem az erdőbirtokos és erdőtiszt urakhoz a Kaposváron rendezendő Országos Mezőgazdasági és Ipari Kiállítás és Vásár ügyében	V. 117
A halászati tilalom megrövidítése	V. 118
Fásítási oklevelek kiosztása Szentesen	V. 119
A három vidéki erdészeti egyesület együttes közgyűlése Balatonfüreden	V. 119
Tomasovszky Imre nyug. miniszteri tanácsos a Közgazdasági Egyetem meghívott szakelőadója	V. 119
Kaán Károly nyug. földmívelésügyi államtitkár kitüntetése a Magyar Tudományos Akadémián	VI. 172
Az erdei magvak származásának garantálása ügyében	VI. 173
A vidéki egyesületek együttes közgyűlése	VI. 173
Az ideai agancskiállítás	VI. 174
Magyar Pál m. kir. erdőmérnök előadása a szikesfásítási kísérletek eredményeiről	VI. 175
Fabehozatalunk az év első negyedében	VI. 176
Árverési eredmények	VI. 178
Szent Imre-kollégium Sopronban	VI. 178
Mérnöki iroda nyitás	VI. 179
Dékánok választása	VII—VIII. 233
Öreg hársfa (Dr. Schülberszky Károly)	VII—VIII. 233
Beszámoló a vidéki erdészeti egyesületeknek 1929. évi június hó 4-én tartott balatonfüredi közgyűléséről	VII—VIII. 234
Béký Albert debreceni erdőigazgató búcsúzója	VII—VIII. 238
Az ezüstfenyő	VII—VIII. 238
Kirándulás Lengyelországba	VII—VIII. 238
„Pinostris” vadkár elleni óvszer	VII—VIII. 238
Szavatossági biztosítás vadászati szerencsétlenség esetére	VII—VIII. 239, X. 365, XII. 482
Az új közigazgatási törvény (Biró)	VII—VIII. 239
Az új vadászati tilalmi rendelet	VII—VIII. 241
A m. kir. államvasutak tűzifabeszerzése	VII—VIII. 242
Az 50 éves találkozó	IX. 293
A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 127.000—1929. számú rendelete a mérnöki kamara tagjainak fenntartott mérnöki munkák tárgyában	IX. 293
A kaposvári orsz. kiállítás erdészeti csoportjának ismertetése Erdészeti előadások a magyar orvosok és természetvizsgálók soproni vándorgyűlésén (M. P.)	IX. 308
Felsőgeodézia és fotogrammetria előadása a soproni főiskolán	IX. 310, X. 368
Külkereskedelmi forgalmunk az 1929. év első felében (B. Z.)	IX. 310

Eberswaldei főiskolahét (<i>K. M.</i>)	IX. 311
A házinyúltenyésztésről	IX. 312
Az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület és a Tirol és Vorarlbergi Erdészeti Egyesület 1929. évi együttes vándorgyűlése	X. 358
Milyen a tipikus kanadai nyár? (<i>Békly Albert</i>)	X. 360
Az Alföldfásítás természettudományi vonatkozásai. (Előadta: Magyar Pál, a magyar orvosok és természetvizsgálók soproni vándorgyűlésén, 1929 augusztus 30-án)	X. 361
A MÁV talpfa-verseny tárgyalásának eredménye	X. 365
Irodaáthelyezés	X. 369
A „Magyar Ornithologusok Szövetségé”-nek lillafüredi kongresszusán Herman Ottó-ünnepély (<i>M. P.</i>)	XI. 400
Kortörténelmi irat egy fa értékbecsléséről. Közli: <i>Barthos Gyula</i> hercegi erdőmester	XI. 432
A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei	XI. 434, XII. 484
Helyreigazítás	XI. 434
Szigorlatok a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán	XII. 482
Megjegyzés „Milyen a tipikus kanadai nyár?” című közleményre (<i>Majerszky István</i>)	XII. 482
A Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület közgyűlése	XII. 482

VI. VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

I. 14, V. 120, VI. 179, VII—VIII. 244, IX. 313, X. 369

VII. FAANYAGOK ÉS ÉPÍTÉSI ANYAGOK TAJÉKOZTATÓ ÁRAI.

1929. április havában	IV. 84
1929. május havában	V. 121
1929. június havában	VI. 180
1929. július—augusztus havában	VII—VIII. 245
1929. szeptember havában	IX. 314
1929. október havában	X. 370
1929. november havában	XI. 435
1929. december havában	XII. 486

VIII. FÜGGELÉKEK.

Erdészeti statisztikai adatok. (Melléklet)	VI. füzet
Törvénytervezet „Az Erdőkről”. (Külön melléklet)	XI. füzet
Az „Erdészeti Lapok” 1929. évi I—XII. füzetének tartalma	XII. füzet

Felelős kiadó: Bíró Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt. Budapest. Felelős üzemvezető: Györy Aladár.